

Finansutskottets betänkande 1999/2000:FiU11

Tilläggsbudget 2 för budgetåret 1999
(prop. 1999/2000:1)

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet budgetpropositionens förslag om tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionerna.

18 utgiftsområden och 65 anslag berörs av ändringar på tilläggsbudget. Sammantaget leder åtgärderna till en ökning av tillgängliga medel med drygt 8 miljarder kronor. Budgeteringsmarginalen uppgår till 1 miljard kronor för år 1999.

Finansutskottet konstaterar att utgifterna för sjukpenningen har ökat mycket kraftigt. Utskottet erinrar om att regeringen har uppmärksammat problemet och dels tillsatt Rehabiliteringsutredningen, dels tillkallat en särskild utredare för att analysera orsakerna till det ökade ohälsotalet. Utskottet kan också konstatera att genom redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar kommer de ökade utgifterna 1999 att rymmas under utgiftstaket. Utskottet förutsätter att regeringen även framdeles vidtar åtgärder om utgiftstaket skulle hotas.

Beträffande hanteringen av tilläggsbudgeten kan utskottet konstatera att i den nya budgetprocessen har en fast praxis utvecklats där regeringen redovisar förslag till tilläggsbudget vid två tillfällen, i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen. Genom den samlade presentationen och den sammanhållna behandlingen i riksdagen tydliggörs frågorna och prioriteringarna mellan olika ändamål också under löpande budgetår.

Till betänkandet har fogats 4 reservationer och 3 särskilda yttranden av företrädarna för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet respektive Folkpartiet liberalerna.

I detta betänkande behandlar finansutskottet

dels proposition 1999/2000:1, såvitt avser avsnitt 5 Prognos och tilläggsbudget 1999 (yrkandena 15–21 samt yrkande 1 Riksdagens förvaltningsstyrelsens förslag),

dels de under allmänna motionstiden 1999 väckta motionerna 1999/2000:K354 av Per Unckel m.fl. (m) yrkande 4, 1999/2000:Fi301 av Chris Heister m.fl. (m), 1999/2000:U803 av Göran Lennmarker m.fl. (m) yrkande 9, 1999/2000:T509 av Yvonne Ångström (fp).

Yttranden från andra utskott

Finansutskottet har berett riksdagens övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över de förslag i propositionen jämte motioner som rör respektive utskotts område.

Yttranden har avlämnats från :

- konstitutionsutskottet (1999/2000:KU3y),
- justitieutskottet (protokollsutdrag 1999/2000:3.6),
- utrikesutskottet (protokollsutdrag 1999/2000:2.4),
- försvarsutskottet (1999/2000:FöU2y),
- socialförsäkringsutskottet (1999/2000:SfU3y),
- socialutskottet (1999/2000:SoU2y),
- kulturutskottet (protokollsutdrag 1999/2000:4.6),
- utbildningsutskottet (1999/2000:UbU2y),
- trafikutskottet (protokollsutdrag 1999/2000:2.5),
- näringsutskottet (1999/2000:NU1y),
- arbetsmarknadsutskottet (protokollsutdrag 1999/2000:5.6).
- bostadsutskottet (1999/2000:BoU2y).

Yttrandena återfinns i *bilagorna 2–13* till betänkandet.

Miljö- och jordbruksutskottet har beslutat att inte avge något yttrande.

Propositionen

I proposition 1999/2000:1 föreslår Riksdagens förvaltningsstyrelse såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 att riksdagen till det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda ramanslaget B 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m. anvisar ytterligare 9 355 000 kr.

I proposition 1999/2000:1 föreslår regeringen såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999

15. att riksdagen godkänner vad regeringen förordar om användningen av medel för att täcka avvecklings- och underskottskostnader i samband med avvecklingen av verksamheten vid Riksförsäkringsverkets sjukhus (avsnitt 5.3.8),

16. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppförda ramanslaget A 2 Arbetsmarknadspolitiska åtgärder, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 14 000 000 000 kr under åren 2000–2002 (avsnitt 5.3.11),

17. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppförda ramanslaget A 3 Särskilda åtgärder för arbetshandikappade, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 6 700 000 000 kr under åren 2000–2002 (avsnitt 5.3.11),

18. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget B 11 Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 180 000 000 kr efter år 1999 (avsnitt 5.3.17),

19. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget B 15 Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till högst 1 600 000 kr efter år 1999 (avsnitt 5.3.17),

20. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget E 3 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till högst 1 600 000 kr efter år 1999 (avsnitt 5.3.17),

21. att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade och nya anslag i enlighet med specifikation i efterföljande tabell.

Specifikation av förslag om ändrade ramar för utgiftsområden samt 1999/2000:FiU11
ändrade och nya anslag för budgetåret 1999

Belopp i 1000-tal kronor

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
1 Rikets styrelse	4 181 704	+1 437	4 183 141
B 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m., <i>ramanslag</i>	489 000	+9 355	498 355
C 3 Allmänna val, <i>ramanslag</i>	100 000	-10 000	90 000
D 3 Sametinget, <i>ramanslag</i>	13 661	+165	13 826
E 1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden, <i>ramanslag</i>	4 601	-1 500	3 101
E 2 Presstöd, <i>ramanslag</i>	531 579	+9 117	540 696
E 3 Stöd till radio- och kassettidningar, <i>ramanslag</i>	127 300	-6 700	120 600
F 1 Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen, <i>reservationsanslag</i>	Nytt	+1 000	1 000
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 707 333	-692	1 706 641
B 4 Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning, <i>ramanslag</i>	535 000	-692	534 308
4 Rättsväsendet	21 929 269	+9 808	21 939 077
A 1 Polisorganisationen, <i>ramanslag</i>	11 460 196	-2 220	11 457 976
B 1 Åklagarorganisationen, <i>ramanslag</i>	620 140	+9 428	629 568
B 2 Ekobrottsmyndigheten, <i>ramanslag</i>	199 197	+2 600	201 797
F 4 Brottsoffermyndigheten, <i>ramanslag</i>	12 588	+1 000	13 588
F 5 Ersättning för skador på grund av brott, <i>ramanslag</i>	75 074	-1 000	74 074
6 Totalförsvaret	44 107 565	+58 456	44 166 021
A 1 Förbandsverksamhet och beredskap m.m., <i>ramanslag</i>	19 384 738	-3 559	19 381 179
A 2 Fredsfrämjande truppinsatser, <i>ramanslag</i>	392 376	+92 015	484 391
B 1 Funktionen Civil ledning, <i>ramanslag</i>	491 020	-5 000	486 020
B 3 Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst, <i>ramanslag</i>	967 141	-41 200	925 941
B 6 Funktionen Hälso- och sjukvård m.m., <i>ramanslag</i>	129 665	-10 000	119 665
C 5 Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor, <i>ramanslag</i>	417 103	+26 200	443 303

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
7 Internationellt bistånd	11 899 604	±0	11 899 604
A 1 Biståndsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	10 731 461	+40 000	10 771 461
A 2 Biståndsförvaltning, <i>ramanslag</i>	418 143	-40 000	378 143
8 Invandrare och flyktingar	4 324 184	+255 100	4 579 284
A 2 Mottagande av asylsökande, <i>ramanslag</i>	875 350	+408 000	1 283 350
A 3 Migrationspolitiska åtgärder, <i>ramanslag</i>	298 079	-152 900	145 179
B 4 Kommunersättningar vid flyktingmottagande, <i>ramanslag</i>	2 183 958	+35 000	2 218 958
B 5 Hemutrustningslån, <i>ramanslag</i>	81 442	-35 000	46 442
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	24 087 459	+167 000	24 254 459
A 1 Sjukvårdsförmåner m.m., <i>ramanslag</i>	1 992 000	+226 000	2 218 000
A 2 Bidrag för läkemedelsförmånen, <i>ramanslag</i>	13 491 000	+167 000	13 658 000
A 9 Smittskyddsinstitutet, <i>ramanslag</i>	108 750	+5 000	113 750
A 12 Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, <i>ramanslag</i>	22 421	-5 000	17 421
B 2 Vissa statsbidrag inom handikappområdet, <i>reservationsanslag</i>	275 000	-68 750	206 250
B 8 Kostnader för statlig assistansersättning, <i>ramanslag</i>	4 653 000	-157 250	4 495 750
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	80 502 205	+7 474 590	87 976 795
A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m., <i>ramanslag</i>	20 035 000	+7 439 590	27 474 590
A 2 Förtidspensioner, <i>ramanslag</i>	37 896 000	+35 000	37 931 000
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 315 009	+121 000	34 436 009
A 1 Ålderspensioner, <i>ramanslag</i>	11 536 000	+37 609	11 573 609
A 2 Efterlevandepensioner till vuxna, <i>ramanslag</i>	12 734 000	+2 000	12 736 000
A 3 Bostadstillägg till pensionärer, <i>ramanslag</i>	9 841 000	+26 000	9 867 000
A 4 Delpension, <i>ramanslag</i>	204 009	+55 391	259 400
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	39 896 045	+461 000	40 357 045
A 3 Underhållsstöd, <i>ramanslag</i>	2 473 000	+461 000	2 934 000
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	47 971 400	-5 000	47 966 400
B 2 Arbetslivsinstitutet, <i>ramanslag</i>	145 733	-5 000	140 733

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
16 Utbildning och universitetsforskning	29 129 747	+8 000	29 137 747
A 11 Bidrag till viss verksamhet motsvarande grundskola och gymnasieskola, <i>ramanslag</i>	122 531	-18 629	103 902
C 3 Centrala studiestödsnämnden, <i>ramanslag</i>	313 566	+61 194	374 760
D 1 Forskningsrådsnämnden: Forskning och forskningsinformation, <i>ramanslag</i>	90 585	-960	89 625
D 3 Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet: Forskning, <i>ramanslag</i>	206 546	-9 000	197 546
D 9 Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Forskning, <i>ramanslag</i>	241 402	-5 000	236 402
D 10 Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Förvaltning, <i>ramanslag</i>	8 415	-3 505	4 910
E 1 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m., <i>ramanslag</i>	37 162	-3 300	33 862
E 2 Utvecklingsarbete inom Utbildningsdepartementets område m.m., <i>ramanslag</i>	18 959	-12 800	6 159
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 453 147	-497	7 452 650
H 1 Centrala museer: Myndigheter, <i>ramanslag</i>	603 287	+420	603 707
I 3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland, <i>obetecknat anslag</i>	25 533	-132	25 401
I 4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete, <i>ramanslag</i>	821	-785	36
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	20 503 080	-5 438	20 497 642
A 7 Byggforskning, <i>ramanslag</i>	64 356	-6 850	57 506
A 11 Bonusränta för ungdomsbosparande, <i>ramanslag</i>	6 000	+692	6 692
C 1 Länsstyrelserna m.m., <i>ramanslag</i>	1 757 893	+720	1 758 613
19 Regional utjämning och utveckling	2 742 897	+26 266	2 769 163
A 4 Ersättning för nedsättning av socialavgifter, <i>ramanslag</i>	320 000	+26 266	346 266

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
22 Kommunikationer	25 501 314	-720	25 500 594
A 1 Vägverket: Administration, <i>ramanslag</i>	1 125 242	-140 000	985 242
A 2 Väghållning och statsbidrag, <i>ramanslag</i>	12 479 738	+55 000	12 534 738
A 4 Banverket: Banhållning, <i>ramanslag</i>	6 689 600	-720	6 688 880
B 4 Bidrag till sjöfarten, <i>ramanslag</i>	405 000	+85 000	490 000
B 6 Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning, <i>obetecknat anslag</i>	10 600	+9 800	20 400
D 2 Köp av interregional persontrafik på järnväg m.m., <i>ramanslag</i>	394 400	-9 800	384 600
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande nä- ringar	11 973 865	+12 000	11 985 865
D 1 Främjande av rennäringsen m.m., <i>ramanslag</i>	37 000	-165	36 835
H 5 Skogsvårdsavgiftsprojekt, <i>reservationsanslag</i>	Nytt	+12 165	12 165
24 Näringsliv	2 897 947	+11 850	2 909 797
A 2 Småföretagsutveckling, <i>ramanslag</i>	196 062	+5 000	201 062
C 1 Konkurrensverket, <i>ramanslag</i>	62 465	+6 850	69 315
E 2 Exportfrämjande verksamhet, <i>ramanslag</i>	157 656	+1 500	159 156
G 4 Avgifter till vissa internationella organisationer, <i>ramanslag</i>	17 329	-1 500	15 829
Summa anslagsförändringar på tilläggsbudget		+8 594 160	

1999/2000:K354 av Per Unckel m.fl. (m) vari yrkas

4. att riksdagen avslår regeringens förslag till tilläggsbudget avseende anslag E 2 Presstödet i enlighet med vad som anförts i motionen.

1999/2000:Fi301 av Chris Heister m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om finansieringen av tandvårdsstödet.

1999/2000:U803 av Göran Lennmarker m.fl. (m) vari yrkas

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Östersjömiljardens konstruktion och inriktning.

1999/2000:T509 av Yvonne Ångström (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att uppförandet av anslag B 6 Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning finansieras genom neddragning av anslagen A 1 Vägverket: Administration och A 3 Banverket: Sektorsuppgifter inom samma utgiftsområde.

Inledning

Enligt 9 kap. 5 § regeringsformen kan riksdagen för löpande budgetår på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra och anvisa nya anslag. I den nya budgetprocessen avses regeringen, om behov föreligger, redovisa förslag till tilläggsbudget vid två tillfällen, i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen. I samband med den ekonomiska vårpropositionen beslutade riksdagen om ändrade och nya anslag för statsbudgeten för budgetåret 1999 (prop. 1998/99:100, bet. 1998/99:FiU27, rskr. 1998/99:249, tilläggsbudget 1). Regeringen återkommer nu i budgetpropositionen med förslag till ytterligare ändringar på tilläggsbudget (prop. 1999/2000:1, volym 1, avsnitt 5.3).

Utskottet behandlar förslagen på tilläggsbudget utgiftsområdesvis. I det avslutande avsnittet *Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget* redovisar utskottet konsekvenserna av sina ställningstaganden för anslag och utgiftsområden för 1999.

I *bilaga 1* till betänkandet återfinns en sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 under 1999 på utgiftsområdesnivå.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Riksdagens ledamöter och partier m.m. (B 1)

Riksdagens förvaltningsstyrelsens förslag

Riksdagens förvaltningsstyrelse föreslår att anslag B 1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* ökas med 9 355 000 kr. Skälet för förslaget är att medelsbehovet är större än anvisat anslag. För att möjliggöra angelägna verksamhetsförändringar bör anslaget höjas i en utsträckning som motsvarar befintlig reservation på det för budgetåret 1995/96 uppförda reservationsanslaget A 2 *Riksdagsutskottens resor utom Sverige*.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU3y) förslaget från riksdagens förvaltningsstyrelse.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet, förslaget från riksdagens förvaltningsstyrelse.

Sametinget (D 3)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslag D 3 *Sametinget* ökas med 165 000 kr. Finansieringen sker genom att anslag D 1 *Främjande av rennäringen m.m.* under

utgiftsområde 23 minskas med motsvarande belopp. Regeringen anför att Sametinget är såväl ett folkvalt organ som en statlig myndighet. Sametinget är nu inne i sin andra mandatperiod. Nya samepolitiska partier, partiblock och samepolitiker har tillkommit. För administrationens del har ny personal tillkommit. Det föreligger därför ett särskilt behov att anordna en kurs i förvaltningslagstiftning, myndighetsfrågor, mötesteknik och demokrati.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Presstödet (E 2)

Propositionen

Anslag E 2 *Presstödet* får användas i enlighet med bestämmelserna i presstödsförordningen (1990:524). Enligt Presstödsnämndens prognos för år 1999 täcker inte anslaget beräknade utbetalningar av presstödet eftersom anslagskrediterna använts för att täcka utgifterna under föregående år. För att täcka kostnaderna för presstödet för år 1999 föreslår regeringen därför att 9 117 000 kronor anvisas anslaget. Finansieringen sker genom att anslagen E 1 *Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden* och E 3 *Stöd till radio- och kassettidningar* under utgiftsområde 1 samt anslagen I 3 *Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland* och I 4 *Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete* under utgiftsområde 17 minskas för innevarande år med totalt motsvarande belopp. Effekten av finansieringsåtgärderna bedöms inte påverka dessa verksamhetens nuvarande omfattning och inriktning.

Motionen

I *motion K354* av Per Unckel m.fl. (m) yrkas avslag på regeringens förslag om höjning av anslag E 2 *Presstödet*. Enligt motionärerna har ett stort antal tidningar tvingats till nedläggning trots att presstödet varit omfattande. Det stora antalet tidningsnedläggningar och erfarenheterna visar att presstödet till stor del använts för att täcka tidningarnas löpande utgifter i stället för till nödvändiga rationaliseringsåtgärder. Härutöver innebär presstödet att konkurrensvillkoren gentemot icke-presstödstidningar snedvrids, vilket kan innebära att också av läsarna uppskattade tidningar får ekonomiska svårigheter. Det är ett orimligt förhållande. Mot denna bakgrund framstår behovet av en reformering och avveckling av presstödet som uppenbart. Med hänvisning till det anförda avvisar motionärerna regeringens förslag.

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU3y) propositionens förslag och avstyrker motionen. I en avvikande mening avstyrker företrädarna för Moderata samlingspartiet och Folkpartiet liberalerna propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis). Motion K354 (m) yrkande 4 avstyrks.

Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (F 1)

Propositionen

Riksdagen beslutade (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15, rskr. 1995/96:307) att på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 anslå 1 miljard kronor för stöd till samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (den s.k. Östersjömiljarden). Dessa medel anslogs som ett reservationsanslag i syfte att stimulera tillväxt och sysselsättning och för att utnyttjas för åtgärder och projekt inom bl.a. områdena livsmedel, energisystem, kunskapsutbyte, infrastruktur och miljö samt för att öka handeln och investeringarna och i övrigt stärka samarbetet mellan stat och näringsliv i Östersjöregionen. Genom riksdagens beslut om budgetpropositionen för budgetåret 1996/97 överfördes 50 miljoner kronor för ändamål inom jordbrukssektorn varigenom anslaget reducerades till 950 miljoner kronor.

Regeringen anför i den nu aktuella propositionen att intresset för Östersjömiljarden har varit mycket stort och antalet inkomna ansökningar och projektförslag mycket brett. Regeringen har beslutat om bidrag ur Östersjömiljarden motsvarande ca 700 miljoner kronor och utbetalningar har skett med ca 300 miljoner kronor.

Regeringen har fattat beslut om bidrag för projekt inom olika sektorer bl.a. miljö, energi, informationsteknologi (IT), livsmedel, infrastruktur, kultur och utbildning. På livsmedelsområdet har satsningar gjorts bl.a. i ett demonstrationsjordbruk och mejeri i Sankt Petersburg. Kulturellt inriktade projekt finns också representerade genom bl.a. renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader i Polen och kyrkorenoweringar i Tallinn. Särskilda stipendieprogram, s.k. Visbystipendier, har finansierats ur Östersjömiljarden och hantearats av Svenska institutet. På miljöområdet kan nämnas ett flertal miljöförbättrande åtgärder inom luft och vatten i Polen och Baltikum samt inom energiområdet en satsning på kollektivtrafiken i Baltikum.

Regeringen anger i propositionen att den avser att i en särskild skrivelse till riksdagen närmare redovisa erfarenheterna av Östersjömiljarden och den verksamhet som finansierats inom ramen för detta anslag.

Flera projekt har inletts först under 1998 eller 1999 och en fullständig utvärdering låter sig ännu inte göras. Det ligger i sakens natur att projekt med höga kvalitetskrav tar tid att förbereda och genomföra. Regeringen bedömer dock att erfarenheterna av projekten överlag är goda och att aktiviteterna,

även om de i vissa fall kommit i gång med viss fördröjning, ger positiva effekter både för svenskt vidkommande och i övriga länder i regionen.

Östersjömiljarden har stärkt Sveriges roll i Östersjösamarbetet och har utgjort ett värdefullt instrument för stöd till svensk näringslivsaktivitet i regionen. En del av de medel som ursprungligen anslags av riksdagen under detta reservationsanslag har ännu inte förbrukats.

Regeringen föreslår därför att anslaget *Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen* på nytt förs upp på statsbudgeten för år 1999 med 1 000 000 kr varigenom de reservationer som finns under anslaget kan utnyttjas under den kommande treårsperioden.

Motionen

Enligt *motion U803* av Göran Lennmarker m.fl. (m) hanteras Östersjömiljarden helt vid sidan av det övriga östbiståndet och regeringen fattar beslut om varje enskilt projekt. Känslan av att formerna för Östersjömiljarden är ett sätt att ställa medel till statsministerns förfogande för internationella utspel kan inte undvikas. Utgångspunkten för verksamheten är att projekt i andra länder kan få stöd i syfte att öka sysselsättningen i Sverige. Detta är fel, enligt motionärerna, som anser att medlen knappast kan anses vara ett stöd till andra länder när bidrag endast kan utgå till svenska företag. Stödet skapar i stället konkurrenssnedvridningar och motverkar strävan att åstadkomma en rationell resursanvändning.

I motionen erinras om att Moderata samlingspartiet i sina budgetförslag har anvisat en högre anslagsnivå än regeringen för stödet till närområdet. Detta är enligt motionärerna en bättre åtgärd för att stödja utvecklingen kring Östersjön. I motionen föreslås att Östersjömiljarden skall upplösas och att medlen skall tillföras anslag B 1 *Samarbete med Central- och Östeuropa* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Regeringens skrivelse om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen

Regeringen avlämnade i början av oktober 1999 den i budgetpropositionen omnämnda skrivelsen om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen (skr. 1999/2000:7). I skrivelsen berörs under rubriken Näringslivs-inriktade åtgärder (avsnitt 2.6, s. 34) Östersjömiljarden. Beträffande erfarenheterna av Östersjömiljarden konstateras generellt att denna har stärkt Sveriges roll i Östersjösamarbetet och utgjort ett angeläget instrument för stöd till svensk näringslivsverksamhet i regionen. En fullständig utvärdering av de beslutade insatsernas effekter låter sig bäst göras när projekten har kommit avsevärt längre. Avsaknaden av en fast beredningsordning har haft vissa nackdelar såsom icke relevanta eller ofullständiga ansökningar och ett relativt stort löpande upplysningsbehov, samtidigt som den informella strukturen i flera fall anses ha möjliggjort en flexibel ärende- och beslutshandling. Utrikesutskottet behandlar skrivelsen senare under riksmötet (bet. 1999/2000:UU6).

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU3y) propositionens förslag.

Näringsutskottet redovisar i sitt yttrande (NU1y) att man i juni 1999 gav riksdagens utredningstjänst i uppdrag att göra en kartläggning av Östersjömiljarden. Uppdraget har redovisats i en promemoria i oktober 1999. I promemorian redovisas bland annat departementens beredning av ärendena och uppgifter om sysselsättningseffekter.

Näringsutskottet framhåller att den utveckling mot demokrati och fungerande marknadsekonomi som äger rum i Östersjöländerna är mycket glädjande. Sverige bör på allt sätt stödja denna utveckling. Verksamheten inom ramen för Östersjömiljarderna präglas av såväl solidaritet med Östersjöländerna som ett intresse av att främja företagsamhet och sysselsättning i Sverige.

Av den kartläggning som riksdagens utredningstjänst gjort framgår att direkta sysselsättningseffekter av den första Östersjömiljarden redovisats i endast ett fåtal projekt som tilldelats medel. Det bör dock beaktas att mätproblemen när det gäller sysselsättningseffekter är betydande och att indirekta sysselsättningseffekter hos t.ex. underleverantörer inte ingår i de redovisade uppgifterna.

Ett motiv till den mer otraditionella modell som valdes för stödet var en önskan om att snabba resultat skulle kunna uppnås genom bl.a. korta beslutsvägar och om ett nära samarbete med näringslivet. Enligt uppgift från Utrikesdepartementet, som nu ansvarar för stödet, har verksamheten varit uppskattad av näringslivet. Samtidigt har enligt Utrikesdepartementet också vissa negativa erfarenheter av stödet gjorts, anför näringsutskottet. Bland annat har beredningsordningen och organisationen som gällt för Östersjömiljarden inte haft en optimal utformning. Vidare har det förelegat en alltför optimistisk syn på hur lång tid det skulle ta att komma i gång med olika projekt. Sammantaget har verksamheten haft karaktär av försöksverksamhet.

Av kartläggningen, liksom av regeringens nyligen avlämnade skrivelse till riksdagen om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen, framgår att regeringen anser att en utvärdering av verksamheten inom ramen för Östersjömiljarden ännu är för tidig att göra. Näringsutskottet vill emellertid understryka vikten av att en grundlig utvärdering görs. En sådan utvärdering bör avse såväl en sedvanlig utvärdering projekt för projekt som en utvärdering av arbetsmetoden som sådan. Det sistnämnda kan ske först när programmet är avslutat. Näringsutskottet utgår från att regeringen i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med en redovisning av resultaten av utvärderingarna.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker näringsutskottet propositionen. Motionen avstyrks. Företrädarna för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet liberalerna avstyrker i en avvikande mening propositionen.

Finansutskottet konstaterar att regeringen i skrivelse 1999/2000:7 anför att en fullständig utvärdering av de beslutade insatsernas effekter låter sig bäst göras när projekten kommit avsevärt längre. Finansutskottet har för sin del inget att invända mot de önskemål näringsutskottet framför beträffande utvärderingen. Finansutskottet anser också att det är önskvärt att regeringen i lämpligt sammanhang redovisar resultaten av utvärderingarna för riksdagen. Utskottet kan vidare konstatera att sedan den 24 september har rutinerna kring Östersjömiljarden stramats upp genom bland annat en ökad fokusering på målformuleringar och uppföljning.

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet och näringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis). Motion U803 (m) yrkande 9 avstyrks.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Åklagarorganisationen (B 1)

Propositionen

För budgetåret 1999 har åklagarorganisationens anslag ökat engångsvis med 10 miljoner kronor. Resurstillskottet används bl.a. till att ytterligare utveckla samverkan med polisen och till en satsning på kompetensutveckling. Regeringen bedömer nu att åklagarorganisationen måste tillföras ytterligare 10 miljoner kronor engångsvis för att säkerställa genomförandet av den nyligen reformerade grundutbildningen för åklagare samt införandet av en högre utbildning för åklagare med inriktning på bl.a. bekämpningen av den grova organiserade brottsligheten med internationell anknytning.

Regeringen föreslår att anslag B 1 *Åklagarorganisationen* ökas med 9 428 000 kr. Finansiering sker genom att anslag C 3 *Allmänna val* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse minskas med 10 000 000 kr. Härvid har beaktats att anslag B 1 *Åklagarorganisationen* skall minska med 192 000 kr till följd av en korrigerigering av tidigare genomförd pris- och löneomräkning och med 380 000 kr till följd av överföring av verksamhet till Ekobrottsmyndigheten.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, liksom justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Propositionen

Sedan den 1 juli 1999 ingår även ekobrottsbekämpningen i Hallands län och Gotlands län i Ekobrottsmyndigheten. Anslaget ökas nu med ett belopp som motsvarar de kostnader som Ekobrottsmyndigheten tar över från polis- respektive åklagarorganisationen i de berörda länen. Anslag B 2 *Ekobrottsmyndigheten* föreslås således ökas med 2 600 000 kr. Finansiering sker genom att anslag A 1 *Polisorganisationen* minskas med 2 220 000 kr.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, liksom justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Brottsoffermyndigheten (F 4)*Propositionen*

Antalet inkomna brottsskadeärenden har ökat drastiskt under första halvåret 1999, sannolikt till följd av vidtagna informationsinsatser. Detta förhållande samt en hög personalomsättning motiverar att Brottsoffermyndigheten redan nu tillförs medel för att kunna genomföra personalförstärkningar. Anslag F 4 *Brottsoffermyndigheten* tillförs därför 1 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslag F 5 *Ersättning för skador på grund av brott* minskas med motsvarande belopp.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, liksom justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 6 Totalförsvaret**Fredsfrämjande truppinsatser (A 2)***Propositionen*

Riksdagen har godkänt regeringens förslag att ställa en väpnad styrka till förfogande som ett svenskt bidrag till en internationell fredsstyrka i Kosovo

(prop. 1998/99:112, bet. 1998/99:UFöU2, rskr. 1998/99:252). För att finansiera den bataljon som Sverige bidrar med behöver anslag A 2 *Fredsfrämjande truppinsatser* ökas med 92 015 000 kr.

Finansiering sker genom att anslagen B 1 *Funktionen Civil ledning* minskas med 5 000 000 kr, B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med 15 000 000 kr, B 6 *Funktionen Hälso- och sjukvård m.m.* minskas med 10 000 000 kr och anslag A 1 *Förbandsverksamhet och beredskap m.m.* minskas med 3 559 000 kr. Vidare kommer regeringen att dra in anslagssparande uppgående till 58 456 000 kr från anslag inom utgiftsområdena 6 och 24.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (FöU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med försvarsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor (C 5)

Propositionen

Regeringen föreslog på tilläggsbudget till statsbudgeten år 1999 i samband med den ekonomiska vårpropositionen att anslag C 5 Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor skulle ökas med 88 890 000 kr. Finansiering föreslogs ske genom att anslag B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* skulle minskas med 86 390 000 kr och anslag B 6 *Funktionen Hälso- och sjukvård m.m.* med 2 500 000 kr. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (bet. 1998/99:FiU27, rskr. 1998/99:249). I regeringens förslag skulle rätteligen ytterligare 26 200 000 kr ha beräknats under det aktuella anslaget, i stället för under anslag B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*. Regeringen föreslår därför att anslag B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med 26 200 000 kr och att anslag C 5 *Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor* ökas med motsvarande belopp.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (FöU2y) propositionens förslag.

Försvarsutskottet uppger i yttrandet att man har inhämtat att behovet av förstärkningar *inte* beror på nya eller förändrade uppgifter utan främst på en strävan att få en rättvisande fördelning av utgifterna för utbildning av civilpliktiga (vilka finansieras över anslag B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*) respektive för utbildning av kommunal räddningstjänstpersonal. Försvarsutskottet motsätter sig inte förslaget men förutsätter att frågan

om en rättvisande fördelning av utgifterna mellan de berörda anslagen är utklarad i budgetförslaget för år 2000.

1999/2000:FiU11
Utskottet

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med försvarsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Biståndsverksamhet (A 1)

Propositionen

I ett regeringsbeslut den 23 juni 1999 beslutades att särskilda insatser på västra Balkan skall finansieras med medel för humanitära ändamål och från medel avsedda för Europeiska utvecklingsfonden. Anslag A 1 *Biståndsverksamhet* föreslås förstärkas med 40 000 000 kr, vilket finansieras med medel under anslag A 2 *Biståndsförvaltning*.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, liksom utrikesutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Mottagande av asylsökande (A 2)

Propositionen

Anslaget finansierar bland annat mottagandet av asylsökande och vissa personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd. Kostnaderna för mottagande av asylsökande under år 1999 kommer enligt aktuella prognoser att överstiga anslagna medel. Orsaken till detta är framför allt långa vistelsetider för asylsökande från Förbundsrepubliken Jugoslavien på grund av händelserna där. Ett stort antal tidigare fattade avvisningsbeslut rörande denna grupp har inte gått att verkställa, dels på grund av att det återtagandeavtal som förhandlades fram med Jugoslavien aldrig ratificerades av Jugoslavien, dels på grund av den politiska utvecklingen i provinsen Kosovo. Sammantaget har detta medfört att fler personer än beräknat vistats i Invandrarverkets mottagandesystem.

Utfallet på anslaget beräknas bli 1 307 000 000 kr, vilket innebär ett överskridande med 408 000 000 kr. Anslag A 2 *Mottagande av asylsökande* ökas därför med 408 000 000 kr. Regeringen hinner inte avvakta riksdagens beslut

utan måste medge ett överskridande av anslaget. Regeringen föreslår att överskridandet regleras genom att anslaget höjs med samma belopp.

Finansiering sker delvis genom en minskning av anslag A 3 *Migrationspolitiska åtgärder* med 152 900 000 kr. Därutöver sker finansiering genom indragning av medel på anslagen A 3 *Migrationspolitiska åtgärder* med 28 299 000 kr, A 4 *Utlänningsnämnden* med 38 000 kr, A 5 *Offentligt bidräde i utlänningsärenden* med 6 660 000 kr, B 1 *Integrationsverket* med 855 000 kr, B 3 *Integrationsåtgärder* med 4 816 000 kr och B 5 *Hemutrustningslån* med 2 331 000 kr.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Kommunersättning vid flyktingmottagande (B 4)

Propositionen

Det stora kommunmottagandet av flyktingar åren 1997 och 1998 får utbetalningsmässigt genomslag även år 1999. Regeringen bedömer att anslaget kan komma att överskridas med mellan 80 och 90 miljoner kronor. Tillgänglig anslagskredit uppgår till 51 miljoner kronor. Regeringen föreslår att anslag B 4 *Kommunersättning vid flyktingmottagande* höjs med 35 000 000 kr. Finansiering sker genom motsvarande minskning av anslag B 5 *Hemutrustningslån*, där utgifterna för räntesubventioner och låneeftergifter nu minskar kraftigt.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Sjukvårdsförmåner m.m. (A 1)

Utskottet

Propositionen

Utgifterna under anslaget avser ändamålen vuxentandvården (tandvårdsstödet) och ersättningar till sjukvårdshuvudmännen m.m. Huvudparten av anslaget avser utgifter för vuxentandvård. Ett reformerat tandvårdsstöd infördes den 1 januari 1999.

Utgiftsutvecklingen för vuxentandvården präglades under år 1998 tidvis av en osäkerhet om hur det reformerade stödet slutgiltigt skulle utformas. Detta gav upphov till en ökad efterfrågan på tandvård, främst från patienter med mer omfattande tandvårdsbehov som tidigarelade sina behandlingar. Utgifterna för år 1998 blev därför större än beräknat och anslaget överskreds med 338 miljoner kronor.

Utgiftsutvecklingen för tandvårdsstödet under år 1999 är fortfarande osäker inte minst beroende på att många patienter med stöd av övergångsbestämmelser under år 1999 har rätt att slutföra sina under 1998 påbörjade behandlingar enligt de ersättningsregler som då gällde. Regeringen bedömer att utgifterna kommer att överskrida de tillgängliga medlen under anslaget med 326 miljoner kronor under år 1999. För att delvis täcka detta belopp avser regeringen att höja anslagskrediterna med 100 miljoner kronor till 200 miljoner kronor. Regeringen föreslår att anslag A 1 *Sjukvårdsförmåner m.m.* ökas med 226 000 000 kr. Finansieringen sker genom att anslagen B 2 *Vissa statsbidrag inom handikappområdet* och B 8 *Kostnader för statlig assistansersättning* minskas med 68 750 000 respektive 157 250 000 kr.

Motionen

I *motion Fi301* av Chris Heister m.fl. (m) anfördes att den turbulens på tandvårdsområdet som rådde under 1998 inte kan ursäktas att regeringen räknat fel på ungefär en tredjedels miljard kronor för år 1999. Motionärerna är kritiska mot det nuvarande tandvårdsstödet och anser att den modell för tandvårdsstöd som de tidigare presenterat skulle innebära ett bättre skydd för den enskilde samtidigt som kostnaderna skulle kunna hållas inom de budgetramar som fastställdes.

Motionärerna anförde att de socialdemokratiska regeringarna sedan 1994 konsekvent har försämrats för landets funktionshindrade. De anser sig inte nu kunna ta ställning till regeringens förslag om neddragning av anslagen för funktionshindrade mot bakgrund av att regeringen inte presenterat någon analys av konsekvenserna. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett nytt förslag på hur finansieringen av tandvårdsstödet skall lösas.

Socialutskottets yttrande

Socialutskottet påpekar i sitt yttrande (SoU2y) att i budgetpropositionens volym 6 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg redovisas under anslag B 8 *Kostnader för personlig assistans* att det finns ett anslags-

sparande om drygt 202 miljoner kronor från budgetåret 1998. Utgiftsprognosen för budgetåret 1999 pekar vidare på att drygt 50 miljoner kronor av anvisade medel inte kommer att utnyttjas under året. En engångsvis överföring under innevarande budgetår med 157 250 000 kr från anslaget är därmed möjlig utan att verksamheten påverkas. Socialutskottet framhåller att den föreslagna finansieringen av tandvårdsstödet således inte påverkar enskilda personers möjlighet att erhålla personlig assistans under budgetåret 1999. Under anslag B 2 *Vissa statsbidrag inom handikappområdet* redovisas en reservation om drygt 78 miljoner kronor från år 1998. För innevarande budgetår bedöms anvisade medel förbrukas. Inte heller här kommer en engångsvis överföring av medel att påverka årets verksamhet.

Socialutskottet tillstyrker mot bakgrund av det anförda regeringens förslag och avstyrker motionen. Representanterna för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har avgivit ett gemensamt särskilt yttrande.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis). Motion Fi301 (m) avstyrks.

Bidrag för läkemedelsförmånen (A 2)

Propositionen

Vid tiden för budgetpropositionen för 1999 var förhandlingarna mellan regeringen och Landstingsförbundet om det särskilda statsbidraget till landstingen för läkemedelsförmånens kostnader för år 1999 inte avslutade. Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna föreslog regeringen ett anslag på 13 491 000 000 kr, vilket var ett oförändrat belopp jämfört med utgifterna för 1998. Någon uppräknings till 1999 års penningvärde har således hittills inte skett för anslaget. Regeringen träffade den 22 april 1999 en överenskommelse med Landstingsförbundet om ett särskilt statsbidrag till landstingen för läkemedelsförmånens kostnader år 1999 m.m.

För att kompensera utsatta grupper för den höjning av beloppsgränsen för högkostnadsskyddet vid köp av läkemedel som införts fr.o.m. den 1 juni 1999, genomfördes höjningar av pensionstillskottet och det särskilda bostadstillägget till pensionärer. Detta behandlas under utgiftsområdena 10 och 11 i det följande. Sammantaget innebär detta att anslag A 2 *Bidrag för läkemedelsförmånen* bör ökas med 167 000 000 kr.

Socialutskottets yttrande

Socialutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SoU2y) propositionens förslag.

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Smittskyddsinstitutet (A 9)

Propositionen

Smittskyddsinstitutet (SMI) prognostiserar i sin delårsrapport för första halvåret 1999 ett underskott för år 1999 på 12 250 000 kr. Med anledning av verksamhetsöverskridandena har SMI vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna i den löpande verksamheten. Den samlade besparingseffekten av åtgärderna beräknas till 6 250 000 kr som realiseras under år 2000. En grundlig verksamhetsöversyn pågår för närvarande inom SMI för att ge underlag till nödvändiga prioriteringar i syfte att anpassa verksamheten till ramen för år 2000. Regeringen kommer noga att följa den ekonomiska utvecklingen inom myndigheten samt effekterna av de åtgärder som SMI genomför i syfte att anpassa verksamheten till de tilldelade medlen.

Regeringen föreslår att anslag A 9 *Smittskyddsinstitutet* engångsvis tillförs 5 000 000 kr för 1999. Finansieringen sker genom att anslag A 12 *Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd* engångsvis minskas med motsvarande belopp. Resterande beräknade underskott på 7 250 000 kr täcker SMI med sitt anslagssparande på 2 325 000 kr samt genom att utnyttja anslagskrediten.

Socialutskottets yttrande

Socialutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SoU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Sjukpenning och rehabilitering m.m. (A 1)

Propositionen

På grund av den kraftigt ökade sjukfrånvaron har utgifterna för sjukpenning ökat kraftigt för år 1999 i förhållande till budgeterade medel. Även för år 2000 och därefter beräknas en utgiftsökning ske i förhållande till tidigare budgeterade medel. I statsbudgeten för år 1999 finns uppfört ett ramanslag på 20 035 000 000 kr.

Anvisade anslagsmedel inklusive beviljad anslagskredit förutsågs bli förbrukade i månadsskiftet augusti/september 1999. Regeringen har därför beslutat att öka anslagskrediten. Samtidigt beslutade regeringen om att

medge ett överskridande med högst 7 439 590 000 kr efter det att utökad anslagskredit har beaktats.

Regeringen föreslår att anslag A 1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 7 439 590 000 kr för år 1999 för att reglera det beslutade överskridandet.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet framhåller i sitt yttrande (SfU3y) att utskottet i samband med behandlingen av budgeten för år 1999 (bet. 1998/99:SfU1) angav att utvecklingen av sjukpenningkostnaderna inger stark oro och att en ingående analys av de bakomliggande orsakerna måste göras. I yttrandet, som här redovisas i sammandrag, för socialförsäkringsutskottet ett längre resonemang om de ökade kostnaderna för sjukpenningen.

I 1999 års ekonomiska vårproposition gjorde regeringen bedömningen att utgiftstaket för staten 1999 var hotat och för att undvika ett överskridande beslutades därför om ett antal besparingar och utgiftsbegränsningar. Socialförsäkringsutskottet erinrar om att totalt vidtog regeringen utgiftsbegränsande åtgärder motsvarande ca 8 miljarder kronor. Utgifterna under utgiftstaket reviderades upp till 751,8 miljarder kronor från 749,7 miljarder kronor. Upprevideringen gjordes bl.a. som en följd av att utgifterna för sjukförsäkringen ökade kraftigt. Prognosen för anslag A 1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* var då 4,5 miljarder kronor högre än vad som anvisats på statsbudgeten för år 1999. På grund av den osäkerhet som rådde beträffande utgiftsutvecklingen föreslog regeringen vid detta tillfälle inte någon tilläggsbudget utan avsåg att återkomma till frågan i samband med budgetpropositionen för år 2000.

I samband med behandlingen av vårpropositionen och den preliminära ramen för år 2000 framhöll socialförsäkringsutskottet åter vikten av att noggranna analyser görs så att utvecklingen på längre sikt kan bedömas och därmed så långt som möjligt undvika oförutsedda utgiftsökningar som nödvändiggör snabba ingrepp och förändringar i ersättningsystemen.

Socialförsäkringsutskottet, som kan konstatera att det inom utgiftsområdet föreligger oroväckande och väsentliga skillnader mellan budgeterade belopp och beräknat utfall, delar regeringens bedömning att det är ett flertal faktorer som kan antas ha påverkat sjukfrånvaron och därmed kostnaderna.

Socialförsäkringsutskottet utgår från att regeringen i samband med budgetarbetet för år 1999 beaktat både redan beslutade och föreslagna regeländringar. Hur stor ökning av antalet sjukpenningdagar som beteendeförändringar till följd av t.ex. en höjd ersättningsnivå kan medföra är emellertid svårt att uppskatta.

Prognoserna tyder nu på att utgifterna under det aktuella anslaget kommer att i vart fall kräva ett tilläggsanslag på drygt 7 miljarder kronor. Sedan länge har regeländringar planerats inom utgiftsområdet avseende såväl sjukpenning som förtidspension, som också skulle ha medfört minskade utgifter. Dessa förändringar har emellertid ännu inte kunnat genomföras. Det hade ändå knappast varit möjligt att under år 1999 hålla kostnaderna inom ramen för utgiftsområdet. Av höstens budgetproposition framgår att de ökade utgifterna, på grund av redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar, kom-

mer att rymmas inom utgiftstaket. Hur de ökade utgifterna för sjukpenning finansieras har visserligen inte helt tydligt redovisats men socialförsäkringsutskottet konstaterar att erforderlig höjning av anslaget kan ske inom utgiftstaket. Av propositionen framgår således att de ökade utgifterna, på grund av redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar, kommer att rymmas inom utgiftstaket.

Socialförsäkringsutskottet framhåller att det inte finns något principiellt hinder mot att regeringen under året medger ett överskridande av anslag och att riksdagen först i efterhand godkänner en tilläggsbudget. Det är, anför socialförsäkringsutskottet, dock inte helt tillfredsställande att riksdagen först under hösten tar ställning till en tilläggsbudget av denna storleksordning, annat än om det vore fråga om en helt oväntad utgiftsökning. Riksdagen har emellertid redan i samband med vårpropositionen haft information om att sjukpenningkostnaderna beräknades överskrida anvisade medel, då med ca 4,5 miljarder kronor. Även om regeringen, beroende på att man ytterligare en tid ville avvakta hur sjukpenningkostnaderna skulle utvecklas, inte under våren lade fram något förslag om tilläggsbudget hade riksdagen möjlighet att ta ett initiativ i frågan. En tilläggsbudget hade i ett sådant fall sannolikt beslutats med ett lägre belopp än som nu föreslås, men regeringen hade kunnat återkomma till hösten med en ytterligare höjning av anslaget. En successiv anpassning av anslagen hade samtidigt varit till ledning för de myndigheter som har att administrera sjukförsäkringen. Den nya budgetprocessen med utgiftstak och utgiftsramar har emellertid ännu inte helt funnit sina former t.ex. vad gäller det lämpliga förfarandet i en liknande situation, och socialförsäkringsutskottet konstaterar att för närvarande pågår inom såväl riksdagen som Regeringskansliet översyn av budgetprocessen.

Socialförsäkringsutskottet framhåller att den mycket allvarliga kostnadsutvecklingen enligt utskottets mening kräver en djupgående analys av sjukförsäkringen liksom av rehabiliteringsprocessen för att långsiktigt lösa problemen och bromsa utgiftsökningen. Av betydelse kommer därvid att bli bl.a. den utredning som regeringen tillsatt med uppgift att så långt som möjligt identifiera vilka direkta och indirekta faktorer som är avgörande för sjukpenningförsäkringens kostnadsutveckling. Kortsiktiga lösningar och snabba ingrepp och förändringar i ersättningssystemen leder enligt socialförsäkringsutskottet till minskad trovärdighet för socialförsäkringssystemen.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker socialförsäkringsutskottet regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet kan liksom socialförsäkringsutskottet konstatera att utgifterna för sjukpenningen har ökat mycket kraftigt. Anslaget föreslås höjas med över 7 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med över 35 % jämfört med ursprungligen anvisade medel. I likhet med socialförsäkringsutskottet konstaterar finansutskottet således att det föreligger väsentliga skillnader mellan budgeterat belopp och beräknat utfall. Finansutskottet vill framhålla vikten av att prognoserna om statsbudgetens utgifter är pålitliga. I ett system med utgiftstak är korrekta prognoser om utgifternas utveckling av stor vikt.

Som regeringen och socialförsäkringsutskottet påpekar är det ett flertal faktorer som kan antas ha påverkat sjukfrånvaron och kostnaderna. Utskottet vill erinra om att regeringen har uppmärksammat problemet och dels tillsatt Rehabiliteringsutredningen, dels tillkallat en särskild utredare för att analysera orsakerna till det ökade ohälsotalet. Utskottet kan också konstatera att genom redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar kommer de ökade utgifterna år 1999 att rymmas under utgiftstaket. Utskottet förutsätter att regeringen även framdeles vidtar åtgärder om utgiftstaket skulle hotas.

Beträffande hanteringen av tilläggsbudgeten kan utskottet konstatera att i den nya budgetprocessen har en fast praxis utvecklats där regeringen redovisar förslag till tilläggsbudget vid två tillfällen, i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen. Genom den samlade presentationen och den sammanhållna behandlingen i riksdagen tydliggörs frågorna och prioriteringarna mellan olika ändamål också under löpande budgetår. Det ger goda förutsättningar för en rationell hantering i riksdagen av anslagsändringar under löpande budgetår.

Finansutskottet tillstyrker, liksom socialförsäkringsutskottet, regeringens förslag (yrkande 21 delvis).

Förtidspensioner (A 2)

Propositionen

Regeringen föreslog i proposition 1998/99:106 Vissa ändringar i läkemedelsförmånen att beloppsgränsen för högkostnadsskyddet inom läkemedelsförmånen skulle höjas med 500 kr från 1 300 kr till 1 800 kr. Ändringen skulle gälla fr.o.m. den 1 juni 1999. För att kompensera ekonomiskt svaga grupper för denna höjning föreslogs att pensionstillskottet till ålders- och förtidspensionärer skulle höjas med 1,4 procentenheter. Riksdagen har beslutat i enlighet med propositionen (bet. 1998/99:SoU14, rskr. 1998/99:209).

Höjningen av pensionstillskottet till förtidspensionärer innebär att anslag A 2 *Förtidspensioner* föreslås öka med 35 000 000 kr för år 1999.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Användande av medel för avveckling av Riksförsäkringsverkets sjukhus

Propositionen

Regeringen har gett Riksförsäkringsverket i uppdrag att svara för den avveckling av Riksförsäkringsverkets sjukhus som skall ske i samband med

inrättandet av försäkringsmedicinska center samt redovisa kostnaderna för detta. Riksförsäkringsverket har i en skrivelse till regeringen redovisat de engångsvisa kostnader avvecklingsarbetet innebär. Verket beräknar att de totala utgifterna för avvecklingen kan komma att uppgå till högst 110 miljoner kronor. Dessutom beräknas inkomsterna vid sjukhusen att minska med 12,5 miljoner kronor under innevarande år. Beräkningarna är dock i dagsläget behäftade med osäkerhet. Regeringen anser att den del av avvecklingskostnaderna som uppkommer under innevarande budgetår bör täckas av redan anvisade anslag.

Regeringen föreslår därför att medel från anslag A 1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* som är avsedda för utredningar vid Riksförsäkringsverkets sjukhus och medel från anslag B 2 *Allmänna försäkringskassor* skall kunna användas för avvecklingskostnader och för viss underskottstäckning. Högst 60 miljoner kronor av försäkringskassornas anslag bedöms behöva användas för att klara dessa avvecklingskostnader avseende år 1999.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 15).

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Ålderspensioner (A 1), Efterlevandepensioner till vuxna (A 2) och Bostadstillägg till pensionärer (A 3)

Propositionen

Regeringen föreslog i proposition 1998/99:106 Vissa ändringar i läkemedelsförmånen att beloppsgränsen för högkostnadsskyddet inom läkemedelsförmånen skall höjas med 500 kr från 1 300 kr till 1 800 kr. Ändringen föreslogs gälla fr.o.m. den 1 juni 1999. För att kompensera ekonomiskt svaga grupper för denna höjning föreslogs att pensionstillskottet skall höjas med 1,4 procentenheter. Vidare föreslogs att motsvarande höjning skall göras av det särskilda bostadstillägget till pensionärerna. Riksdagen har beslutat i enlighet med propositionen (bet. 1998/99:SoU14, rskr. 1998/99:209).

Höjningen av pensionstillskottet och justeringen av det särskilda bostadstillägget innebär att utgifterna under anslag A 1 *Ålderspensioner* ökar med 93 miljoner kronor för år 1999. Härav kan 55 391 000 kr finansieras inom anslaget varför anslaget netto behöver ökas med 37 609 000 kr. För anslag A 2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgår utgiftshöjningen till 2 000 000 kr och för anslag A 3 *Bostadstillägg till pensionärer* till 26 000 000 kr.

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Delpension (A 4)

Utbetalning av delpensioner har minskat under de senaste åren och på sikt skall anslaget avvecklas. Några nya delpensioner kommer inte att beviljas efter år 2000. När anslaget fastställdes överskattades dock den nedåtgående trenden i volymutvecklingen. Prognosen för utgifterna för delpension under år 1999 beräknas till 259,4 miljoner kronor, vilket är drygt 55 miljoner kronor mer än som anvisats. Regeringen föreslår således att anslag A 4 *Delpension* ökas med 55 391 000 kr.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (SfU3y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Underhållsstöd (A 3)

Propositionen

Prognosen för utgifterna för underhållsstöd under år 1999 beräknas till 2 955 miljoner kronor vilket innebär ett överskridande med 461 miljoner kronor.

En särskild arbetsgrupp inom Regeringskansliet har, enligt vad som angavs i 1998 års vårproposition, analyserat regler och ekonomiskt utfall av underhållsstödet. Arbetsgruppens arbete har legat till grund för de förslag som har lagts fram i regeringens proposition 1998/99:78 Beräkning av återbetalningsskyldighet för underhållsstöd till barn med särlevande föräldrar. De av regeringen framlagda förslagen beräknas leda till en statsfinansiell besparing i storleksordningen 160 miljoner kronor per år. Förslagen kan av administrativa skäl inte träda i kraft den 1 juli 1999, som tidigare avsetts, utan föreslås tillämpas första gången i fråga om återbetalningsskyldighet som avser tid efter den 31 januari 2000. Förslagen påverkar därför belastningen på anslaget först år 2000.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet redovisar i sitt yttrande (SfU3y) det nya systemet för underhållsstöd. Av yttrandet kan också utläsas att utgifterna under 1997–1999 har blivit större än vad man ursprungligen hade utgått från.

Socialförsäkringsutskottet påpekar att utgiftsutvecklingen inom underhållsstödet delvis är beroende av omvärldsfaktorer som staten har små möjligheter att påverka. Det gäller t.ex. de återbetalningsskyldigas inkomstutveckling liksom deras totala antal barn, födelsetalen samt antalet separationer. En annan betydelsefull faktor i sammanhanget är det förhållandet att underhållsstödsystemet endast varit i kraft under knappt tre år. Socialförsäkringsutskottet är medvetet om att nu nämnda faktorer gör det svårt att göra säkra bedömningar av utgiftsutvecklingen. Socialförsäkringsutskottet kan dock inte underlåta att känna en viss oro över storleken av kostnaderna för underhållsstödet. Utvecklingen avseende åren 1997–1999 visar att utgifterna (anslag jämte tilläggsbudget) för underhållsstödet uppgår till närmare 3 miljarder kronor per år i stället för de 2,5 miljarder kronor per år som regeringen utgått från. De ursprungliga uppskattningarna av möjliga besparingar på stödet till barn med särlevande föräldrar var således något för optimistiska.

Socialförsäkringsutskottet noterar att regeringen aviserat sin avsikt att tillsätta en särskild utredare bl.a. för att utreda utgiftsutvecklingen inom underhållsstödet. Såvitt framgår av 1999 års ekonomiska vårproposition skall förslag till konkreta utgiftsminskande åtgärder lämnas senast i den ekonomiska vårpropositionen år 2000. Socialförsäkringsutskottet utgår från att regeringen senast i samband därmed återkommer till riksdagen med både en analys av kostnadsutvecklingen under åren 1997–1999 och av de faktorer som styr denna utveckling samt med konkreta förslag till åtgärder.

Med det anförda tillstyrker socialförsäkringsutskottet regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet kan i likhet med socialförsäkringsutskottet konstatera att utgifterna för underhållsstöd under 1997–1999 har blivit större än vad man ursprungligen hade utgått från. I yttrandet sägs att socialförsäkringsutskottet inte kan underlåta att känna en viss oro över storleken av kostnaderna för underhållsstödet. Finansutskottet utgår från att regeringen så snart det är möjligt återkommer till riksdagen med både en analys av kostnadsutvecklingen under åren 1997–1999 och de faktorer som styr denna utveckling samt med konkreta förslag till åtgärder.

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Propositionen

Beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder under 1999 kan innebära utfästelser om utgifter för kommande budgetår. Riksrevisionsverket har uppmärksammat förhållandet. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att under år 1999, såvitt avser ramanslag A 2 *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder*, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 14 miljarder kronor under åren 2000–2002.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Arbetsmarknadsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med arbetsmarknadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 16).

Särskilda åtgärder för arbetshandikappade

Propositionen

Beslut om särskilda åtgärder för arbetshandikappade under 1999 kan innebära utgifter för kommande budgetår. Riksrevisionsverket har uppmärksammat förhållandet. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att under år 1999, såvitt avser ramanslag A 3 *Särskilda åtgärder för arbetshandikappade*, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 6,7 miljarder kronor under åren 2000–2002.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Arbetsmarknadsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med arbetsmarknadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 17).

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Centrala studiestödsnämnden (C 3)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslag C 3 *Centrala studiestödsnämnden* engångsvis ökas med 61 194 000 kr. Höjningen avser att täcka kostnadsökningar som i huvudsak beror på att kostnader för datadrift och utveckling har ökat mer än beräknat. Större besparingar har inte kunnat genomföras på grund av att de flesta kostnader är svåra att påverka på kort sikt. Höjningen finansieras inom utgiftsområdets ram. Finansieringen sker genom att följande anslag minskas

med nämnda belopp: 18 629 000 kr från A 11 *Bidrag till viss verksamhet motsvarande grundskola och gymnasieskola*, 960 000 kr från D 1 *Forskningsrådsnämnden: Forskning och forskningsinformation*, 9 000 000 kr från D 3 *Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet: Forskning*, 5 000 000 kr från D 9 *Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Forskning*, 3 505 000 kr från D 10 *Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Förvaltning*, 3 300 000 kr från E 1 *Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m.*, 12 800 000 kr från E 2 *Utvecklingsarbete inom Utbildningsdepartementets område m.m.* Vidare finansieras höjningen genom indragning av 8 000 000 kr av medel från det under 1995/96 uppförda anslaget F 2 *Utvecklingsarbete*. Effekten av finansieringsåtgärderna bedöms inte påverka dessa verksamhetens nuvarande omfattning.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet konstaterar i sitt yttrande (UbU2y) att det av budgetpropositionen vid de aktuella anslagen inför år 2000 (utg.omr. 16, volym 8) framgår att regeringen avser att kompensera neddragningarna genom att myndigheterna i fråga får disponera anslagssparande med motsvarande belopp. Utbildningsutskottet tillstyrker regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med utbildningsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Centrala museer: Myndigheter (H 1)

Propositionen

Statens musiksamlingar har under 1999 ett anslag på 31 828 000 kr. Den 1 juli 1999 överfördes Svenskt visarkiv från Språk- och folkminnesinstitutet till Statens musiksamlingar. För att underlätta genomförandet av denna förändring av huvudmannaskap bör åtgärder vidtas för anknötning till nuvarande IT-system i Statens musiksamlingar, anknötning till ny telefonväxel, information m.m. Regeringen föreslår att anslag H 1 *Centrala museer: Myndigheter* ökas med 420 000 kr. Finansiering sker genom indragning av 420 000 kr från det under elfte huvudtiteln för budgetåret 1995/96 uppförda reservationsanslaget B 13 *Sysselsättningsinsatser på kulturområdet*.

Kulturutskottets yttrande

Kulturutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med kulturutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Bonusränta för ungdomsbosparande (A 11)

Propositionen

Lagen om ungdomsbosparande innebär att ungdomar mellan 16 och 25 år kan påbörja ett sparande i vissa banker eller sparkassor som kan fortgå till och med det år spararen fyller 28 år. När kontoinnehavaren har sparat under tre år och det sparade kapitalet uppgår till minst 5 000 kr, blir kontoinnehavaren berättigad till en årlig bonusränta på 3 % från det sparandet påbörjades. Bonusräntan bekostas av staten och betalas ut när kontoinnehavaren begär det.

Under 1998 blev utbetalningarna av bonusränta för ungdomsbosparande 691 921 kr större än vad som beräknats. Följden blev att hela anslagskrediten på anslag A 11 *Bonusränta för ungdomsbosparande* om 440 000 kr utnyttjades samt att anslaget överskreds med 251 921 kr. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 692 000 kr för innevarande år. Finansiering sker genom att anslag B 4 *Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med motsvarande belopp. Effekten av finansieringsåtgärden är bl.a. att Riksgäldskontorets marknadsföringsinsatser för ungdomsbosparandet dras ned.

Bostadsutskottets yttrande

Bostadsutskottet tillstyrker, efter att ha inhämtat kompletterande upplysningar under hand, i sitt yttrande (BoU2y) regeringens förslag.

Bostadsutskottet berör också frågan om kvaliteten på det beslutsunderlag som tillställs riksdagen och citerar sitt yttrande till finansutskottet hösten 1998 med anledning av förslaget till tilläggsbudget för 1998 (ytr. 1998/99: BoU1y):

Utskottet vill för sin del hävda att samma krav på ett fullgott beslutsunderlag bör kunna ställas på förslagen på tilläggsbudget som på de förslag som avser kommande budgetår. En ordning där utskottsberedningen är beroende av att en stor del av beslutsunderlaget inhämtas under hand från Regeringskansliet är givetvis inte tillfredsställande. Detta gäller särskilt när den ekonomiska omfattningen av förslagen är så stor som i årets tilläggsbudget för utgiftsområde 18. Det får mot denna bakgrund förutsättas att budgetpropositionen i fortsättningen utformas så att riksdagen redan genom förslagen får tillgång till ett beslutsunderlag av hög kvalitet.

Bostadsutskottet konstaterar att finansutskottet i sitt betänkande med förslag till tilläggsbudget för budgetåret 1998 (bet. 1998/99:FiU11) delade bostadsutskottets uppfattning om kraven på ett fullgott beslutsunderlag. I betänkandet förutsätter också finansutskottet att regeringen i kommande tilläggsbudgetar i större utsträckning än tidigare redovisar konsekvenserna av föreslagna besparingar.

Bostadsutskottet tar upp regeringens förslag att anslag A 7 *Bygghälsa* minskas med närmare 7 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av

anslag C 1 Konkurrensverket under utgiftsområde 24 Näringsliv. (Finansutskottet behandlar förslaget nedan under utgiftsområde 24.) Det mycket kortfattade motiv som lämnas för denna anslagsminskning – att medlen skall föras över till Konkurrensverket – ger enligt bostadsutskottet intryck av att stödet till byggforskning därmed också kommer att minska med samma belopp. Enligt vad bostadsutskottet under hand inhämtat från Regeringskansliet är detta emellertid inte fallet. Från anslag A 7 har medel avsatts för Byggekostnadsdelegationens arbete. Dessa medel disponeras av regeringen.

På anslaget fanns vid ingången av budgetåret 1999 en ingående balans som bl.a. avser Byggekostnadsdelegationens verksamhet. Det är detta anslagssparande som nu tas i anspråk. De medel som därutöver disponeras av Byggeforskningsrådet för stöd till byggforskning påverkas därmed inte av att anslaget minskas. Av vad som anförs i regeringens förslag går det inte heller att utläsa hur Byggekostnadsdelegationens verksamhet kommer att påverkas.

Bostadsutskottet konstaterar att det beslutsunderlag som regeringen förelagt riksdagen beträffande byggforskningsanslaget inte svarar mot de krav som bostadsutskottet tidigare uttalat sig för. Även om det i detta fall inte är fråga om ett så stort belopp i sig är det inte tillfredsställande att det av regeringsförslaget inte framgår vilka effekter det kan beräknas få. Inte minst gäller detta eftersom det torde vara okomplicerat att i detta fall redovisa effekterna. Bostadsutskottet vill med anledning härav ånyo betona vikten av att riksdagen tillställs ett beslutsunderlag av hög kvalitet. Det får sålunda förutsättas att det beslutsunderlag som riksdagen fortsättningsvis tillställs innehåller den information och de sakupplysningar som erfordras för att kvalitetskraven skall uppfyllas.

Finansutskottets ställningstagande

Beträffande kraven på beslutsunderlaget delar finansutskottet bostadsutskottets uppfattning att samma krav på ett fullgott beslutsunderlag bör kunna ställas på förslagen på tilläggsbudget som på de förslag som avser kommande budgetår. Finansutskottet förutsätter att regeringen beaktar bostadsutskottets synpunkter för framtiden.

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med bostadsutskottet, regeringens förslag (yrkande 21 delvis).

Länsstyrelserna m.m. (C 1)

Propositionen

Som ett led i utbyggnaden av Västkustbanan till en dubbelspårig järnväg, inledde Banverket 1992 ett tunnelbygge genom Hallandsåsen. I oktober 1997 stoppades tunnelbygget, sedan det visat sig att tättningsmedlet Rhoca Gil orsakat skador på människor, djur och natur. Samma år beviljade regeringen 1 750 000 kr till Båstads kommun för att hantera de extra arbetsinsatser som krävts av kommunen för att informera invånarna om giftet och den framtida hanteringen av bygget. Länsstyrelsen i Skåne har begärt ytterligare 720 000 kr för fortsatta informationsinsatser om bygget. Regeringen bedömer att dessa informationsinsatser är välbehövliga och föreslår att anslag C 1 *Läns-*

styrelserna m.m. ökas med 720 000 kr. Finansiering sker genom att anslag A 4 *Banverket: Banhållning* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas med motsvarande belopp.

Bostadsutskottets yttrande

Bostadsutskottet tillstyrker, efter att ha inhämtat kompletterande upplysningar under hand, i sitt yttrande (BoU2y) regeringens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med bostadsutskottet, regeringens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling

Ersättning för nedsättning av socialavgifter (A 4)

Propositionen

Regeringen bedömer nu att utgifterna på anslag A 4 *Ersättning för nedsättning av socialavgifter* kommer att uppgå till 390 000 000 kr. Den ökade anslagsbelastningen under år 1999 beror bl.a. på att antalet stödberättigade ökat i jämförelse med vad som tidigare beräknats. Då föreslagna regelförändringar förutsätter lagstiftning kommer de dock inte att hinna träda i kraft före den 1 januari år 2000. Regelförändringarna kommer att medföra minskade utgifter år 2000. En del av medelsbehovet kan tillgodoses med ianspråktagande av anslagskredit men anslaget föreslås också höjas med 26 266 000 kr.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (NU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med näringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Väghållning och statsbidrag (A 2)

Propositionen

För att möjliggöra en ökad satsning på fysiska trafiksäkerhetsåtgärder föreslår regeringen att anslag A 2 *Väghållning och statsbidrag* ökas med 55 000 000 kr. Finansiering sker genom en minskning av anslag A 1 *Vägverket: Administrationskostnader*. Förslaget innebär att Vägverket kan öka sina insatser med fysiska trafiksäkerhetsåtgärder för att minska antalet döda och skadade i trafiken. Minskningen av anslaget kan ske till följd av rationaliseringar inom Vägverkets administration.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Bidrag till sjöfarten (B 4)

Propositionen

Anslaget, som för närvarande är uppfört med 405 miljoner kronor, är beräknat på en betydligt lägre nivå för bidraget till sociala avgifter än den som gäller fr.o.m. den 1 januari 1999. Höjningen av bidraget till sjöfarten för sociala avgifter leder till att anslag B 4 *Bidrag till sjöfarten* behöver ökas med 85 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslag A 1 *Vägverket: Administration* minskas med motsvarande belopp.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning (B 6)

Propositionen

Sommaren 1996 tömdes M/S Estonia på olja av miljöskäl. Tömningen genomfördes av finska myndigheter efter överenskommelse med Sjöfartsverket. Myndigheterna kom vidare överens om att dela kostnaderna för saneringen. Den slutliga kostnaden för Sveriges del uppgår till ca 9 800 000 kr. Anslag B 6 *Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning* föreslås således ökas med 9 800 000 kr. Finansiering sker genom att anslag D 2 *Köp av interregional persontrafik på järnväg m.m.* minskas med motsvarande belopp.

Motionen

I *motion T509* av Yvonne Ångström (fp) anføres att finansieringen inte bör tas från det anslag som är till för att upphandla så kallad olönsam trafik. Neddragningarna på anslaget drabbar ytterst järnvägstrafiken och flygtrafiken i Norrland. I motionen föreslås att riksdagen beslutar att finansieringen i stället skall ske genom att anslag A 1 *Vägverket: Administration* och A 3 *Banverket: Sektorsavgifter* inom samma utgiftsområde minskas.

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionen och avstyrker motionen. Representanterna för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna framhåller dock att det är principiellt tveksamt att finansiera kostnaderna för att tömma MS/Estonia på olja av miljöskäl med en neddragning av anslag D 2 *Köp av interregional persontrafik m.m.*

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis). Motion T509 (fp) avstyrks.

Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket

Propositionen

Från ramanslag B 11 *Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket* sker utbetalningar för bl.a. stöd till mål 6 och mål 5b samt Leader II som löper över perioden 1995–1999 men där utbetalningar får ske t.o.m. år 2001. För innevarande år har regeringen i fråga om beslut om stöd inom anslaget ett bemyndigande på högst 150 miljoner kronor. De ackumulerade åtagandena ryms dock inte inom anvisad bemyndiganderam. Regeringen föreslår således att den bemyndigas att under år 1999, såvitt avser ramanslag B 11 *Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 180 miljoner kronor efter år 1999.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 18).

Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter

Propositionen

EG:s medfinansiering av stöd till biodlingen finansieras under ramanslag B 15 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter*. Den svenska finansieringen anvisas under anslag E 3 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*. Enligt EG:s regelverk löper detta stödprogram under EU:s verksamhetsår, som avser perioden 16 oktober till 15 oktober. För att under innevarande år kunna fatta beslut om stöd för biodlingen under EU:s verksamhetsår fordras ett bemyndigande att ingå förpliktelser som innebär utgifter efter år 1999. Regeringen föreslår således att den bemyndigas att under 1999, såvitt avser anslag B 15 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 1 600 000 kr efter år 1999.

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 19).

Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder

Propositionen

Den svenska finansieringen för stöd till biodlingen anvisas under anslag E 3 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*. EG:s medfinansiering anvisas under anslag B 15 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter*. Enligt EG:s regelverk löper detta stödprogram under EU:s verksamhetsår, som avser perioden 16 oktober till 15 oktober året därpå. För att under innevarande år kunna fatta beslut om stöd för biodlingen under EU:s verksamhetsår fordras ett bemyndigande att ingå förpliktelser som medför utgifter efter år 1999. Regeringen föreslår således att den bemyndigas att under år 1999, såvitt avser anslag E 3 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 1 600 000 kr efter år 1999.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 20).

Skyddsvärda skogsbiotoper m.m. – Skogsvårdsavgiftsprojekt (H 5)

Propositionen

Regeringen föreslår att ett nytt reservationsanslag H 5 *Skogsvårdsavgiftsprojekt* uppgående till 12 165 000 kr anvisas för budgetåret 1999. Anslaget bör få disponeras för särskilda projekt som rör biotopskyddet i skog och för andra projekt som är av allmänt intresse för svenskt skogsbruk. Finansiering sker genom indragning av medel från det under tolfte huvudtiteln för budgetåret 1995/96 uppförda reservationsanslaget B 6 *Bidrag till skogsfröplantager* med 2 268 000 kr samt genom indragning av medel från det under utgiftsområde 23 för budgetåret 1998 uppförda reservationsanslaget H 2 *Bidrag till skogsvård m.m.* med 9 897 000 kr. Anslagen motsvaras av inbetalda skogsvårdsavgiftsmedel.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Småföretagsutveckling (A 2)

Propositionen

Regeringen har gett Patent- och registreringsverket (PRV) i uppdrag att utarbeta ett förslag till samordnat uppgiftskravregister för företagsdata. PRV och Statskontoret kommer i januari 2000 att redovisa de totala kostnaderna för projektet. För att PRV skall ha möjlighet att redan nu inleda de första

delarna av uppgiftskravregistret måste medel nu reserveras för en första fas av uppbyggnaden av registret. Regeringen föreslår således att anslag A 2 *Småföretagsutveckling* ökas med 5 000 000 kr. Regeringen avser att återkomma i den ekonomiska vårpropositionen när de totala kostnaderna för registret är avrapporterade. Finansiering sker genom att anslag B 2 *Arbetslivsinstitutet*, under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, minskas med 5 000 000 kr.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (NU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med näringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Konkurrensverket (C 1)

Propositionen

Ett viktigt sätt att uppnå sänkta boende- och byggkostnader är att med olika medel stärka konkurrensen inom byggsektorn. Enligt regeringens uppfattning kan konkurrensen i byggsektorn främjas genom både generella och branschspecifika åtgärder. För att möjliggöra mer generella åtgärder vid sidan av mer riktade insatser samt för att täcka de utgifter som uppstår vid Byggkostnadsdelegationens efterarbete bör anslag C 1 *Konkurrensverket* höjas med 6 850 000 kr. Finansiering sker genom att anslag A 7 *Byggforskning*, under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande, minskas med samma belopp.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (NU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med näringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Exportfrämjande verksamhet (E 2)

Propositionen

De små och medelstora företagen i den svenska exportindustrin möter på den internationella marknaden en intensifierad marknadspositionering från andra nationers aktörer. Det finns därför skäl för regeringen, att genom strategiska exportfrämjandeåtgärder medverka till att svenska spjutspetsområdets möjligheter till framgång inte går förlorade under den snabba utveckling som

sker på tillväxtmarknaderna. Regeringen anser att ytterligare medel behövs för detta och föreslår således att anslag E 2 *Exportfrämjande verksamhet* ökas med 1 500 000 kr. Finansieringen sker genom att anslag G 4 *Avgifter till vissa internationella organisationer* minskas med motsvarande belopp.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (NU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med näringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 21 delvis).

Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget

Regeringens förslag till ökning av anslagen uppgår till brutto ca 9 353 miljoner kronor. I vissa fall finns förslag till finansiering av den föreslagna utgiftsökningen genom minskning av 1999 års anslag. I några fall föreslås indragning av anslagsbehållningar. Minskningarna av 1999 års anslag uppgår totalt till ca 759 miljoner kronor. Minskningarna till följd av indragningar av anslagsbehållningar uppgår till 131 miljoner kronor. Således innebär detta att anvisade medel sammanlagt ökar med 8 594 miljoner kronor. Inklusivt av regeringen beslutade indragningar av anslagsbehållningar leder åtgärderna till en ökning av tillgängliga medel med 8 463 miljoner kronor.

Regeringens ambition är att ökade utgifter skall finansieras genom motsvarande minskning av utgifterna samma år. Efter de föreslagna åtgärderna uppgår budgeteringsmarginalen till 1,0 miljarder kronor för år 1999.

Finansutskottet har i det föregående tagit ställning till de föreslagna anslagsförändringarna. Under utgiftsområdena 10 och 18 har utskottet kommenterat vissa synpunkter från socialförsäkringsutskottet respektive bostadsutskottet om ökningen av utgifterna för sjukpenningen respektive kraven på beslutsunderlaget.

Utskottet har i samtliga fall tillstyrkt regeringens förslag och avstyrkt de i sammanhanget aktuella motionerna. Det innebär att utskottet också tillstyrker regeringens förslag om ändrad fördelning på utgiftsområdena. Således tillstyrks propositionens yrkande 21. Utskottets förslag till beslut framgår av hemställan moment 11 jämte den i appendix till hemställan fogade specifikationen över ändrad fördelning på utgiftsområden och ändrade och nya anslag.

*Utgiftsområde 1 Rikets styrelse*1. beträffande *anslaget Presstöd*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del samt med avslag på motion 1999/2000:K354 yrkande 4 godkänner vad utskottet anfört,

res. 1 (m, fp)

2. beträffande *anslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del samt med avslag på motion 1999/2000:U803 yrkande 9 godkänner vad utskottet anfört,

res. 2 (m, kd, fp)

*Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg*3. beträffande *anslaget Sjukvårdsförmåner m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del samt med avslag på motion 1999/2000:Fi301 godkänner vad utskottet anfört,

*Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp*4. beträffande *användande av medel för avveckling av Riksförsäkringsverkets sjukhus*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 15 godkänner vad regeringen förordar om användningen av medel för att täcka avvecklings- och underskottskostnader i samband med avvecklingen av verksamheten vid Riksförsäkringsverkets sjukhus,

*Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*5. beträffande *bemyndigande om arbetsmarknadspolitiska åtgärder*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 16 bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppförda ramanslaget A 2 *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder*, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 14 000 000 000 kr under åren 2000–2002,

6. beträffande *bemyndigande om särskilda åtgärder för arbetshandikappade*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 17 bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgifts-

område 14 Arbetsmarknad och arbetsliv uppförda ramanslaget A 3 *Särskilda åtgärder för arbetshandikappade*, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 6 700 000 000 kr under åren 2000–2002,

1999/2000:FiU11
Hemställan

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

7. beträffande *anslag Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning (B 6)*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del samt med avslag på motion 1999/2000:T509 godkänner vad utskottet anfört,

Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

8. beträffande *bemyndigande om från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 18 bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget B 11 *Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 180 000 000 kr efter år 1999,

9. beträffande *bemyndigande om intervention och exportbidrag till jordbruksprodukter*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 19 bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget B 15 *Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 1 600 000 kr efter år 1999,

10. beträffande *bemyndigande om djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 20 bemyndigar regeringen att under år 1999, såvitt avser det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda ramanslaget E 3 *Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder*, ikläda staten ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 1 600 000 kr efter år 1999,

11. beträffande *sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del och till riksdagens förvaltningsstyrelsens förslag i samma proposition på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner *ändrad fördelning på utgiftsområden* samt anvisar *ändrade och nya anslag* i enlighet med specifikationen i *appendix till hemställan*.

res. 3 (m, fp) – villk. res. 1 och 2

res. 4 (kd) – villk. res. 2

Stockholm den 4 november 1999

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Fredrik Reinfeldt (m), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Matz Hammarström (mp), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp), Kjell Nordström (s), Gunnar Axén (m), Hans Hoff (s) och Lars Bäckström (v).

Specifikation av ändrad fördelning på utgiftsområden samt
ändrade och nya anslag för budgetåret 1999

Belopp i 1000-tal kronor

Utskottets förslag till ramar och anslag överensstämmer med regeringens
förslag.

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
1 Rikets styrelse	4 181 704	+1 437	4 183 141
B 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m., <i>ramanslag</i>	489 000	+9 355	498 355
C 3 Allmänna val, <i>ramanslag</i>	100 000	-10 000	90 000
D 3 Sametinget, <i>ramanslag</i>	13 661	+165	13 826
E 1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden, <i>ramanslag</i>	4 601	-1 500	3 101
E 2 Presstöd, <i>ramanslag</i>	531 579	+9 117	540 696
E 3 Stöd till radio- och kassettidningar, <i>ramanslag</i>	127 300	-6 700	120 600
F 1 Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen, <i>reservationsanslag</i>	Nytt	+1 000	1 000
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 707 333	-692	1 706 641
B 4 Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning, <i>ramanslag</i>	535 000	-692	534 308
4 Rättsväsendet	21 929 269	+9 808	21 939 077
A 1 Polisorganisationen, <i>ramanslag</i>	11 460 196	-2 220	11 457 976
B 1 Åklagarorganisationen, <i>ramanslag</i>	620 140	+9 428	629 568
B 2 Ekobrottsmyndigheten, <i>ramanslag</i>	199 197	+2 600	201 797
F 4 Brottsoffermyndigheten, <i>ramanslag</i>	12 588	+1 000	13 588
F 5 Ersättning för skador på grund av brott, <i>ramanslag</i>	75 074	-1 000	74 074
6 Totalförsvar	44 107 565	+58 456	44 166 021
A 1 Förbandsverksamhet och beredskap m.m., <i>ramanslag</i>	19 384 738	-3 559	19 381 179
A 2 Fredsfrämjande truppinsatser, <i>ramanslag</i>	392 376	+92 015	484 391
B 1 Funktionen Civil ledning, <i>ramanslag</i>	491 020	-5 000	486 020
B 3 Funktionen Befolkningskydd och räddningstjänst, <i>ramanslag</i>	967 141	-41 200	925 941
B 6 Funktionen Hälso- och sjukvård m.m., <i>ramanslag</i>	129 665	-10 000	119 665
C 5 Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor, <i>ramanslag</i>	417 103	+26 200	443 303

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
7 Internationellt bistånd	11 899 604	±0	11 899 604
A 1 Biståndsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	10 731 461	+40 000	10 771 461
A 2 Biståndsförvaltning, <i>ramanslag</i>	418 143	-40 000	378 143
8 Invandrare och flyktingar	4 324 184	+255 100	4 579 284
A 2 Mottagande av asylsökande, <i>ramanslag</i>	875 350	+408 000	1 283 350
A 3 Migrationspolitiska åtgärder, <i>ramanslag</i>	298 079	-152 900	145 179
B 4 Kommunersättningar vid flyktingmottagande, <i>ramanslag</i>	2 183 958	+35 000	2 218 958
B 5 Hemutrustningslån, <i>ramanslag</i>	81 442	-35 000	46 442
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	24 087 459	+167 000	24 254 459
A 1 Sjukvårdsförmåner m.m., <i>ramanslag</i>	1 992 000	+226 000	2 218 000
A 2 Bidrag för läkemedelsförmånen, <i>ramanslag</i>	13 491 000	+167 000	13 658 000
A 9 Smittskyddsinstitutet, <i>ramanslag</i>	108 750	+5 000	113 750
A 12 Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, <i>ramanslag</i>	22 421	-5 000	17 421
B 2 Vissa statsbidrag inom handikappområdet, <i>reservationsanslag</i>	275 000	-68 750	206 250
B 8 Kostnader för statlig assistansersättning, <i>ramanslag</i>	4 653 000	-157 250	4 495 750
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	80 502 205	+7 474 590	87 976 795
A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m., <i>ramanslag</i>	20 035 000	+7 439 590	27 474 590
A 2 Förtidspensioner, <i>ramanslag</i>	37 896 000	+35 000	37 931 000
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 315 009	+121 000	34 436 009
A 1 Ålderspensioner, <i>ramanslag</i>	11 536 000	+37 609	11 573 609
A 2 Efterlevandepensioner till vuxna, <i>ramanslag</i>	12 734 000	+2 000	12 736 000
A 3 Bostadstillägg till pensionärer, <i>ramanslag</i>	9 841 000	+26 000	9 867 000
A 4 Delpension, <i>ramanslag</i>	204 009	+55 391	259 400
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	39 896 045	+461 000	40 357 045
A 3 Underhållsstöd, <i>ramanslag</i>	2 473 000	+461 000	2 934 000
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	47 971 400	-5 000	47 966 400
B 2 Arbetslivsinstitutet, <i>ramanslag</i>	145 733	-5 000	140 733

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
16 Utbildning och universitetsforskning	29 129 747	+8 000	29 137 747
A 11 Bidrag till viss verksamhet motsvarande grundskola och gymnasieskola, <i>ramanslag</i>	122 531	-18 629	103 902
C 3 Centrala studiestödsnämnden, <i>ramanslag</i>	313 566	+61 194	374 760
D 1 Forskningsrådsnämnden: Forskning och forskningsinformation, <i>ramanslag</i>	90 585	-960	89 625
D 3 Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet: Forskning, <i>ramanslag</i>	206 546	-9 000	197 546
D 9 Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Forskning, <i>ramanslag</i>	241 402	-5 000	236 402
D 10 Teknikvetenskapliga forskningsrådet: Förvaltning, <i>ramanslag</i>	8 415	-3 505	4 910
E 1 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m., <i>ramanslag</i>	37 162	-3 300	33 862
E 2 Utvecklingsarbete inom Utbildningsdepartementets område m.m., <i>ramanslag</i>	18 959	-12 800	6 159
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 453 147	-497	7 452 650
H 1 Centrala museer: Myndigheter, <i>ramanslag</i>	603 287	+420	603 707
I 3 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland, <i>obetecknat anslag</i>	25 533	-132	25 401
I 4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete, <i>ramanslag</i>	821	-785	36
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byg- gande	20 503 080	-5 438	20 497 642
A 7 Byggforskning, <i>ramanslag</i>	64 356	-6 850	57 506
A 11 Bonusränta för ungdomsbosparande, <i>ramanslag</i>	6 000	+692	6 692
C 1 Länsstyrelserna m.m., <i>ramanslag</i>	1 757 893	+720	1 758 613
19 Regional utjämning och utveckling	2 742 897	+26 266	2 769 163
A 4 Ersättning för nedsättning av socialavgifter, <i>ramanslag</i>	320 000	+26 266	346 266

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 1999 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
22 Kommunikationer	25 501 314	-720	25 500 594
A 1 Vägverket: Administration, <i>ramanslag</i>	1 125 242	-140 000	985 242
A 2 Väghållning och statsbidrag, <i>ramanslag</i>	12 479 738	+55 000	12 534 738
A 4 Banverket: Banhållning, <i>ramanslag</i>	6 689 600	-720	6 688 880
B 4 Bidrag till sjöfarten, <i>ramanslag</i>	405 000	+85 000	490 000
B 6 Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning, <i>obetecknat anslag</i>	10 600	+9 800	20 400
D 2 Köp av interregional persontrafik på järnväg m.m., <i>ramanslag</i>	394 400	-9 800	384 600
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande nä- ringar	11 973 865	+12 000	11 985 865
D 1 Främjande av rennäringen m.m., <i>ramanslag</i>	37 000	-165	36 835
H 5 Skogsvårdsavgiftsprojekt, <i>reservationsanslag</i>	Nytt	+12 165	12 165
24 Näringsliv	2 897 947	+11 850	2 909 797
A 2 Småföretagsutveckling, <i>ramanslag</i>	196 062	+5 000	201 062
C 1 Konkurrensverket, <i>ramanslag</i>	62 465	+6 850	69 315
E 2 Exportfrämjande verksamhet, <i>ramanslag</i>	157 656	+1 500	159 156
G 4 Avgifter till vissa internationella organisationer, <i>ramanslag</i>	17 329	-1 500	15 829
Summa anslagsförändringar på tilläggsbudget		+8 594 160	

1. Presstöd (mom. 1) (m, fp)

Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Anna Åkerhielm (m), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anser

dels att finansutskottets ställningstagande i avsnittet Utgiftsområde 1 Rikets styrelse under rubriken *Presstöd (E 2)* bort ha följande lydelse:

Finansutskottet har den principiella uppfattningen att en avveckling av presstödet bör inledas. Med bifall till motion K354 (m) yrkande 4 avstyrker utskottet därför regeringens förslag till ökning av anslag E 2 *Presstöd*.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *anslaget Presstöd*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:K354 yrkande 4 samt med avslag på proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del godkänner vad utskottet anfört,

2. Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (mom. 2)
(m, kd, fp)

Mats Odell (kd), Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anser

dels att finansutskottets ställningstagande i avsnittet Utgiftsområde 1 Rikets styrelse under rubriken *Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (F 1)* bort ha följande lydelse:

Finansutskottet vill inledningsvis framhålla att den utveckling mot demokrati och fungerande marknadsekonomi som äger rum i Östersjöländerna är mycket glädjande. Sverige bör på allt sätt stödja denna utveckling.

Av den kartläggning som riksdagens utredningstjänst gjort på näringsutskottets uppdrag och som redovisats i näringsutskottets yttrande framgår att endast 350 miljoner kronor hittills har betalats ut från den första Östersjömiljarden. Det återstår således 600 miljoner kronor. Regeringens förslag om ett anslag på 1 miljon kronor på tilläggsbudget för innevarande budgetår motiveras av att regeringen därmed får tillgång till de reservationer som kan finnas på anslaget vid utgången av innevarande budgetår och som kan uppgå till så mycket som 600 miljoner kronor. Den av regeringen valda budgettekniken framstår, enligt finansutskottets mening, som motsatsen till den transparens och den tydlighet som bör prägla budgeten. Finansutskottet konstaterar att regeringen valt en annan metod beträffande den s.k. Småföretagsmiljarden, som riksdagen beslöt om vid samma tillfälle som den första Östersjömiljarden. För Småföretagsmiljarden har regeringen föreslagit att 180 miljoner kronor skall tas upp för budgetåret 2000 som ett nytt anslag, A 8 *Fortsatt program för småföretagsutveckling, förnyelse och tillväxt* under utgiftsområde 24 Näringsliv. Ett analogt förfarings sätt för den första Östersjömiljarden skulle varit att regeringen hade föreslagit ett nytt anslag för en fortsättning av den aktuella verksamheten.

Enligt kartläggningen som näringsutskottet låtit göra har sysselsättningseffekter redovisats i endast 5 av de 55 projekt som tilldelats medel. Dessutom är dessa sysselsättningseffekter av mycket begränsad omfattning. I detta sammanhang bör erinras om att förslaget om den första Östersjömiljarden lades fram i den s.k. sysselsättningspropositionen sommaren 1996 och var en del av regeringens politik för att minska arbetslösheten.

Av kartläggningen, liksom av regeringens nyligen avlämnade skrivelse till riksdagen om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen, framgår att regeringen anser att en utvärdering av verksamheten inom ramen för den första Östersjömiljarden ännu är för tidig att göra. Under utgiftsområde 24 Näringsliv föreslås, trots detta, att 100 miljoner kronor skall anvisas avseende det andra året av den andra Östersjömiljarden. Det förefaller finansutskottet märkligt att verksamhet inom ramen för en andra Östersjömiljard påbörjas, innan en utvärdering av den första Östersjömiljarden gjorts.

Finansutskottet ställer sig – i likhet med vad som görs i motion U803 (m) – mycket tveksamt till hela uppläggnings- och hanteringen av Östersjömiljarderna. Liknande synpunkter har tidigare framförts i motioner från företrädare för Kristdemokraterna och Folkpartiet liberalerna. Det är uppenbart att någon målstyrning inte ägt rum. Det här aktuella förslaget i tilläggsbudgeten om att reservationsanslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen ånyo skall föras upp på statsbudgeten och att 1 miljon kronor skall anvisas för år 1999 avstyrks av finansutskottet. Motion U803 (m) yrkande 9 tillstyrks.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *anslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:U803 yrkande 9 samt med avslag på proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del godkänner vad utskottet anfört,

3. Sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999 (mom. 11) (m, fp)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1 och 2 (mom. 1 och 2)

Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Anna Åkerhielm (m), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anser

dels att finansutskottets ställningstagande under rubriken *Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget* bort ha följande lydelse:

Finansutskottet har i det föregående avvisat regeringens förslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse om höjning av presstödet samt att reservationsanslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen ånyo förs upp på statsbudgeten. I övrigt kan utskottet ställa sig bakom propositionens förslag om ändrade ramar och anslag.

Finansutskottet anser således att riksdagen med anledning av propositionens yrkande 21 i denna del bör godkänna ändrad fördelning på utgiftsområden samt anvisa ändrade och nya anslag i enlighet med vad som just anförts.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999*

att riksdagen med anledning av proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del

dels avslår regeringens förslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse om höjning av anslag E 2 *Presstöd*,

dels avslår regeringens förslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse om att reservationsanslaget *Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen* ånyo skall föras upp på statsbudgeten,

dels i övrigt på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner *ändrad fördelning på utgiftsområden* samt anvisar *ändrade och nya anslag* i enlighet med regeringens förslag.

4. Sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999 (mom. 11) (kd)

Under förutsättning av bifall till reservation 2 (mom. 2)

Mats Odell och Per Landgren (båda kd) anser

dels att finansutskottets ställningstagande under rubriken *Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget* bort ha följande lydelse:

Finansutskottet har i det föregående avvisat regeringens förslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse om att reservationsanslaget *Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen* ånyo förs upp på statsbudgeten. I övrigt kan utskottet ställa sig bakom propositionens förslag om ändrade ramar och anslag.

Finansutskottet anser således att riksdagen med anledning av propositionens yrkande 21 i denna del bör godkänna *ändrad fördelning på utgiftsområden* samt anvisa *ändrade och nya anslag* i enlighet med vad som just anförts.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999*

att riksdagen med anledning av proposition 1999/2000:1 yrkande 21 i denna del

dels avslår regeringens förslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse om att reservationsanslaget *Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen* ånyo skall föras upp på statsbudgeten,

dels i övrigt på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner *ändrad fördelning på utgiftsområden* samt anvisar *ändrade och nya anslag* i enlighet med regeringens förslag.

1. Sjukvårdsförmåner m.m. (utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg) (m, kd, c, fp)

Mats Odell (kd), Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anför:

Vi finner det anmärkningsvärt att det finns överskott i flera år på anslag för handikappinsatser samtidigt som det finns stora otillfredsställda behov inom handikappområdet.

2. Sjukpenning och rehabilitering (utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp) (m, kd, c, fp)

Mats Odell (kd), Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anför:

Vi kan konstatera att utgifterna för sjukpenningen ökar mycket kraftigt. I rådande situation är riksdagen i praktiken tvungen att skjuta till mer medel. Vi vill dock markera att regeringens hantering av frågan inte är tillfredsställande. Regeringen har reagerat för sent. Det är visserligen bra att regeringen låter utreda orsakerna till den ökade sjukfrånvaron, men regeringen borde redan tidigare ha agerat och vidtagit åtgärder. Genom att använda budgeteringsmarginalen på ett ofinansierat sätt har regeringen försatt sig i en komplicerad situation. Den tidigare tillämpningen av begränsningsbeloppen visar att regeringen kan hamna i en situation där den tvingas att agera utan närmare eftertanke.

3. Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning (utgiftsområde 22 Kommunikationer) (m, kd, c, fp)

Mats Odell (kd), Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp) och Gunnar Axén (m) anför:

Vi vill framhålla att det är principiellt tveksamt att, som regeringen föreslår under utgiftsområde 22 Kommunikationer, finansiera kostnaderna för att tömma M/S Estonia på olja av miljöskäl med en neddragning av anslag D 2 *Köp av interregional persontrafik på järnväg m.m.*

Sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 för budgetåret 1999

1999/2000:FiU11
Bilaga 1

Belopp i tusental kronor

Utgiftsområde	Statsbudget	TB 1		TB 2
	för 1999	Våren 1999	Hösten 1999	
1 Rikets styrelse	4 179 704	+2 000	+1 437	
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 705 333	+2 000	-692	
4 Rättsväsendet	21 919 269	+10 000	+9 808	
6 Totalförsvaret	44 107 565	0 ¹	+58 456	
7 Internationellt bistånd	11 899 604	-	0 ¹	
8 Invandrare och flyktingar	4 324 184	0 ¹	+255 100	
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	24 012 459	+75 000	+167 000	
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	80 503 205	-1 000	+7 474 590	
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 315 009	-	+121 000	
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	39 896 045	-	+461 000	
13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet	33 789 000	+150 000	-	
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	48 274 400	-303 000	-5 000	
15 Studiestöd	22 447 075	-92 000	-	
16 Utbildning och universitetsforskning	29 030 747	+99 000	+8 000	
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 452 147	+1 000	-497	
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	20 463 080	+40 000	-5 438	
19 Regional utjämning och utveckling	2 742 897	-	+26 266	
20 Allmän miljö- och naturvård	1 548 899	+28 000	-	
22 Kommunikationer	25 501 314	0 ¹	-720	
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	11 973 865	-	+12 000	
24 Näringsliv	2 897 947	0 ¹	+11 850	
25 Allmänna bidrag till kommuner	103 564 700	-40 000	-	
Summa anslagsförändringar på tilläggsbudget		-29 000	+8 594 160	

¹ Omfördelning av medel mellan anslag har gjorts på utgiftsområdet.

Tilläggsbudget för budgetåret 1999 (prop. 1999/2000:1)

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 beslutat bereda bl.a. konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för år 2000 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 (yrkandena 15–21) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Konstitutionsutskottets yttrande avser yrkande 21, samt motion 1999/2000:K354 yrkande 4.

Propositionen

Enligt 9 kap. 5 § regeringsformen kan riksdagen för löpande budgetår på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra och anvisa nya anslag.

I propositionen volym 1, yrkande 21 föreslår regeringen att riksdagen såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade och nya anslag i enlighet med specifikation. Vad utgiftsområde 1 Rikets styrelse beträffar föreslår regeringen att anslaget ökas med 1 437 000 kronor. Inom utgiftsområdet bör enligt regeringen följande förändringar av anslagen ske (tusental kronor).

B 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	+9 355
C 3 Allmänna val	- 10 000
D 3 Sametinget	+165
E 1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden	-1 500
E 2 Presstöd	+9 117
E 3 Stöd till radio- och kassettidningar	-6 700
F 1 Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen	+1 000

Regeringen anger följande som skäl för förslaget att öka anslaget E 2 Presstöd med 9 117 000 kronor.

Anslaget får användas i enlighet med bestämmelserna i presstödsförordningen (1990:524). Enligt Presstödsnämndens prognos för år 1999 täcker inte anslaget beräknade utbetalningar av presstöd eftersom anslagkrediten använts för att täcka utgifterna under föregående år. För att täcka kostnaderna för presstödet för år 1999 föreslår regeringen därför att 9 117 000 kronor anvisas anslaget E 2 Presstöd. Finansieringen sker genom att anslagen E 1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden och E 3 Stöd till radio- och kassettidningar under utgiftsområde 1 samt anslagen I 3 Utbyte av TV-

sändningar mellan Sverige och Finland och I 4 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete inom utgiftsområde 17 minskas för innevarande år med totalt motsvarande belopp. Effekten av finansieringsåtgärderna bedöms inte påverka dessa verksamhet-ers nuvarande omfattning och inriktning.

Motionen

I motion 1999/2000:K354 av Per Unckel m.fl. (m) hemställs att riksdagen avslår regeringens förslag till tilläggsbudget avseende anslaget E 2 Presstöd i enlighet med vad som anförs i motionen (yrkande 4). Presstödet syftar till att bidra till att värna mångfalden på dagstidningsmarknaden för att främja en allsidig nyhetsförmedling och opinionsbildning. Regeringens inställning till presstödet grundas enligt motionärerna på en överdriven tilltro till presstödet positiva effekter för mångfalden, det fria ordet och den fria opinionsbildningen. Det stora antalet tidningsnedläggningar och hittills gjorda erfarenheter visar att presstödet till stor del använts för att täcka tidningarnas löpande utgifter i stället för till nödvändiga rationaliseringsåtgärder. Den önskvärda effekten av presstödet hade enligt motionärerna varit att det använts till att göra tidningen mindre beroende av statligt stöd, men i stället har tidningarna anpassat sig efter stödet och blivit just presstödsberoende. Presstödet innebär dessutom att konkurrensvillkoren gentemot icke-presstödstidningar snedvrids, vilket kan innebära att också av läsarna uppskattade tidningar får ekonomiska svårigheter. Moderata samlingspartiet har vid ett flertal tillfällen föreslagit ett gradvis avskaffande av presstödet. Presstödsnämnden skulle då inte längre ha någon uppgift att fylla och skulle kunna avvecklas. I tilläggspropositionen för år 1999 föreslår regeringen att presstödsanslaget skall ökas med 9 117 000 kronor genom omfördelningar från andra anslag. Motionärerna avvisar med hänvisning till vad som anförs och till deras principiella invändningar mot det nuvarande presstödsystemet förslaget att öka anslaget innevarande år.

Utskottets bedömning

Utskottet har inga invändningar mot förslaget att anvisa ytterligare medel till anslaget E 2 Presstöd. Finansieringen sker genom att andra anslag för innevarande år minskas med totalt motsvarande belopp. Utskottet tillstyrker därför att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 beslutar öka presstödsanslaget med drygt 9 miljoner kronor. Även i övrigt föreslår utskottet att riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområde 1 samt anvisar ändrade anslag inom utgiftsområdet. Utskottet avstyrker därmed motionen.

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Inger René (m), Kerstin Kristiansson (s), Tommy Waidelich (s), Mats Einarsson (v), Nils Fredrik Aurelius (m), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Per-Samuel Nisser (m), Britt-Marie Lindkvist (s) och Inger Strömbom (kd).

Avvikande mening

Per Unckel (m), Inger René (m), Nils Fredrik Aurelius (m), Helena Bargholtz (fp) och Per-Samuel Nisser (m) anser att utskottets bedömning bort ha följande lydelse:

Utskottet har den principiella uppfattningen att en avveckling av presstödet bör inledas. Med bifall till motion K354 yrkande 4 avstyrker utskottet därför regeringens förslag till tilläggsbudget avseende anslaget E 2 Presstöd.

1999/2000:FöU2y

Tilläggsbudget för år 1999 – utgiftsområde 6

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition 1999/2000:1 såvitt avser förslag till tilläggsbudget för år 1999 jämte motioner.

Försvarsutskottet

Regeringen

Ytterligare medel till fredsfrämjande truppinsatser

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag A 2 *Fredsfrämjande truppinsatser* på 392 376 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget A 2 *Fredsfrämjande truppinsatser* ökas med 92 015 000 kr.

Skälen för regeringens förslag är att riksdagen har godkänt regeringens förslag att ställa en väpnad styrka till förfogande som ett svenskt bidrag till en internationell fredsstyrka i Kosovo (prop. 1998/99:112, bet. 1998/99:UFöU2, rskr. 1998/99:252). För att finansiera den bataljon som Sverige bidrar med behöver anslaget A 2 *Fredsfrämjande truppinsatser* ökas med 92 015 000 kr.

Finansiering sker genom att

anslaget B 1 *Funktionen Civil ledning* minskas med 5 000 000 kr,

anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med 15 000 000 kr,

anslaget B 6 *Funktionen Hälso- och sjukvård m.m.* minskas med 10 000 000 kr och

anslaget A 1 *Förbandsverksamhet och beredskap m.m.* minskas med 3 559 000 kr.

Vidare kommer regeringen att dra in anslagssparande uppgående till 58 456 000 kr från anslag inom utgiftsområdena 6 och 24.

Ytterligare medel till samhällets skydd mot olyckor

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 417 103 000 kr.

- anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med motsvarande belopp.

Skälen för regeringens förslag är att regeringen föreslog i budgetpropositionen för 1999 att Statens räddningsverks utgifter för förvaltningskostnader och kostnader med anledning av freds räddningstjänst skulle anvisas under förevarande anslag. Till och med budgetåret 1998 beräknades dessa utgifter under anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (bet. 1998/99:FiU1, rskr. 1998/99:38). Regeringen föreslog på tilläggsbudget till statsbudgeten för år 1999 i samband med den ekonomiska vårpropositionen att anslaget C 5 Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor skulle ökas med 88 890 000 kr. Finansiering föreslogs ske genom att anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* skulle minskas med 86 390 000 kr och anslaget B 6 *Funktionen Hälso- och sjukvård m.m.* med 2 500 000 kr. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (bet. 1998/99:FiU27, rskr. 1998/99:249).

I regeringens förslag skulle rätteligen *ytterligare 26 200 000 kr ha beräknats under förevarande anslag* i stället för under anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*. Regeringen föreslår därför att anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med 26 200 000 kr och att anslaget C 5 Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor ökas med motsvarande belopp.

Utskottets överväganden

Riksdagen har efter förslag av regeringen beslutat att ställa en väpnad styrka till förfogande som ett svenskt bidrag till en internationell fredsstyrka i Kosovo (prop. 1998/99:112, bet. 1998/99:UFöU2, rskr. 1998/99:252). I propositionen anmälde regeringen att det på grund av det då osäkra läget inte gick att närmare ange styrkans sammansättning, utrustning och storlek. Därmed kunde inte heller riksdagen ta ställning till de totala utgifterna under innevarande budgetår för de fredsfrämjande truppinsatserna och hur eventuellt ökade utgifter skulle finansieras.

Utskottet konstaterar att anslaget nu behöver förstärkas. För att finansiera den bataljon som Sverige bidrar med behöver anslaget A 2 *Fredsfrämjande truppinsatser* ökas med ca 92 miljoner kronor. Utskottet anser därför att regeringens förslag bör bifallas av riksdagen. Utskottet har inget att invända mot det sätt på vilket utgifterna bör finansieras.

Regeringen föreslår vidare att anslaget C 5 *Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor* ökas med drygt 26 miljoner kronor.

Riksdagen anvisade hösten 1998 ca 328 miljoner kronor under anslaget. I samband med behandlingen av den ekonomiska vårpropositionen medgav riksdagen att anslaget ökades med ytterligare drygt 88 miljoner kronor.

Enligt vad utskottet inhämtat beror behovet av förstärkningar *inte* på nya eller förändrade uppgifter utan främst på en strävan att få en rättvisande fördelning av utgifterna för utbildning av civilpliktiga (*vilka finansieras över anslaget B 3 Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst*) respektive för utbildning av kommunal räddningstjänstpersonal.

Utskottet motsätter sig inte förslaget att öka anslaget C 5 *Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor* med drygt 26 miljoner kronor – och att anslaget B 3 *Funktionen Befolkningsskydd och räddningstjänst* minskas med motsvarande belopp – men förutsätter att frågan om en rättvisande fördelning av utgifterna mellan de berörda anslagen är utklarad i budgetförslaget för år 2000.

Stockholm den 21 oktober 1999

På försvarsutskottets vägnar

Henrik Landerholm

I beslutet har deltagit: Henrik Landerholm (m), Tone Tingsgård (s), Karin Wegestål (s), Åke Carerö (kd), Olle Lindström (m), Rolf Gunnarsson (m), Håkan Juholt (s), Berit Jóhannesson (v), Margareta Viklund (kd), Erik Arthur Egervärn (c), Laila Bäck (s), Berndt Sköldestig (s) och Nils-Göran Holmqvist (s).

Tilläggsbudget för 1999 för utgiftsområdena 8, 10, 11 och 12

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 beslutat att bereda övriga utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 (yrkandena 15–21) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Budgetpropositionen är resultatet av ett samarbete mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Utskottet yttrar sig över förslagen till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 avseende ändrade ramar och ändrade anslag för utgiftsområdena 8, 10, 11 och 12 (yrkande 21). Utskottet yttrar sig också över yrkande 15 om att riksdagen skall godkänna vad regeringen förordar om användningen av medel för att täcka avvecklings- och underskottskostnader i samband med avvecklingen av verksamheten vid RFV:s sjukhus.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen i dessa delar.

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 2 Mottagande av asylsökande ökas med 408 miljoner kronor samt att anslaget A 3 Migrationspolitiska åtgärder minskas med 152,9 miljoner kronor. Anslaget B 4 Kommunersättning vid flyktingmottagande ökas med 35 miljoner kronor och motsvarande minskning görs på anslaget B 5 Hemutrustningslån. Detta innebär en utökning av ramen för utgiftsområdet med drygt 255 miljoner kronor.

I propositionen anges beträffande anslaget A 2 att kostnaderna för mottagande av asylsökande under år 1999 enligt aktuella prognoser kommer att överstiga anslagna medel. Orsaken till detta är framförallt långa vistelsetider för asylsökande från Förbundsrepubliken Jugoslavien på grund av händelserna där.

Beträffande anslaget B 4 anges att den stora kommunmottagningen av flyktingar åren 1997 och 1998 får utbetalningsmässigt genomslag även år 1999.

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker förslaget.

Propositionen

I statsbudgeten för budgetåret 1999 anvisades utgiftsområdet totalt 80,5 miljarder kronor. Nuvarande prognos visar emellertid att utgifterna blir betydligt högre. Bedömningen är att utgifterna kommer att bli 87,9 miljarder kronor. Avvikelsen härrör i princip helt från anslaget A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m., som bör ökas med drygt 7 439 miljoner kronor. Anslaget A 2 Förtidspensioner bör ökas med 35 miljoner kronor. Detta medför att ramen för utgiftsområdet bör öka med drygt 7 474 miljoner kronor.

Anslaget A 1 innefattar sjukpenning, rehabilitering och närståendepenning. I statsbudgeten för budgetåret 1999 finns för dessa ändamål uppfört ett ramanslag på 20 035 miljoner kronor, varav posten sjukpenning uppgår till 17 716 miljoner kronor.

I budgetpropositionen anges att utgifterna för sjukförsäkringen ökat kraftigt under år 1999 på grund av en avsevärd ökning av sjukfrånvaron. Antalet ersatta sjukpenningdagar beräknas bli 63,2 miljoner dagar. Det är ca 12,8 miljoner fler än 1998. Anvisade anslagsmedel inklusive beviljad anslagskredit förutsågs bli förbrukade i månadsskiftet augusti/september 1999. Regeringen beslutade därför att öka anslagskrediten. Samtidigt medgavs ett överskridande med högst 7 439 590 000 kr efter det att utökad anslagskredit beaktats. För att reglera det beslutade överskridandet föreslår regeringen att anslaget A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. ökas med 7 439 590 000 kr för år 1999.

Utskottets bedömning

I budgetpropositionen för år 1999 angavs att antalet längre sjukfall började öka under hösten 1997. Utfallet för perioden januari till juni 1998 indikerade att ökningen fortgick. För sjukfall som varar mellan 15 och 29 dagar syntes också en mycket kraftig ökning. Regeringen föreslog att under anslaget A 1 skulle anvisas ca 20 miljarder kronor, vilket var ca 1 miljard kronor mer än utgiftsprognosen för 1998.

I samband med behandlingen av budgeten för år 1999 (bet. 1998/99:SfU1) angav utskottet att utvecklingen av sjukpenningkostnaderna inger stark oro och att en ingående analys av de bakomliggande orsakerna måste göras. Riksförsäkringsverkets (RFV) rapport till Socialdepartementet i mitten på november 1998 angående anslagsprognosen visade också på en markant ökning av sjukpenningkostnaderna. Utskottet som avsåg att noga följa utvecklingen godtog regeringens förslag till medelsanvisningar. I januari 1999 höll utskottet en utfrågning med anledning av de alarmerande uppgifterna om sjukförsäkringskostnaderna. Representanter för Socialdepartementet och RFV informerade om läget och prognosarbetet.

I 1999 års ekonomiska vårproposition gjorde regeringen den bedömningen att utgiftstaket för staten 1999 var hotat. För att undvika ett överskridande beslutades därför om ett antal besparingar och utgiftsbegränsningar. Totalt vidtog regeringen utgiftsbegränsande åtgärder motsvarande ca 8 miljarder kronor. Utgifterna under utgiftstaket reviderades från 749,7 till 751,8 miljar-

der kronor. Upprevideringen gjordes bl.a. som en följd av att utgifterna för sjukförsäkringen ökade kraftigt. Prognosen för anslaget A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. var då 4,5 miljarder kronor högre än vad som anvisats på statsbudgeten för år 1999. På grund av den osäkerhet som rådde beträffande utgiftsutvecklingen föreslog regeringen vid detta tillfälle inte någon tilläggsbudget utan avsåg att återkomma till frågan i samband med budgetpropositionen för år 2000. Regeringen föreslog emellertid att ytterligare resurser skulle tillföras för budgetåren 2000–2002 på grund av den prognostiserade utgiftsutvecklingen och redogjorde för ett antal åtgärder i syfte att få balans mellan förväntade utgifter och beräknade ramar, bl.a. nya regler för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst och antagandepoäng i samband med beslut om förtidspension. Vidare aviserades en proposition om s.k. vilande förtidspension.

I samband med behandlingen av vårpropositionen och den preliminära ramen för år 2000 framhöll utskottet åter vikten av att noggranna analyser görs så att utvecklingen på längre sikt kan bedömas och att man därmed så långt som möjligt kan undvika oförutsedda utgiftsökningar som nödvändiggör snabba ingrepp och förändringar i ersättningsystemen.

Eftersom den kraftiga ökningen av utgifterna för sjukförsäkringen medförde att anslagna medel inte var tillräckliga har regeringen medgivit ett överskridande för budgetåret 1999. Regeringen beslutade den 19 augusti 1999 att för anslaget A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. öka anslagskrediten och medge ett överskridande med högst ca 7 440 miljoner kronor efter det att utökad anslagskredit beaktats. För att reglera det beslutade överskridandet föreslås nu i budgetpropositionen att anslaget i tilläggsbudget för 1999 ökas med motsvarande belopp. Av propositionen framgår att de ökade utgifterna, på grund av redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar, kommer att rymmas inom utgiftstaket.

Utskottet, som kan konstatera att det inom utgiftsområdet föreligger oroväckande och väsentliga skillnader mellan budgeterade belopp och beräknat utfall, delar regeringens bedömning att det är ett flertal faktorer som kan antas ha påverkat sjukfrånvaron och därmed kostnaderna. Ett förändrat konjunkurläge med större antal personer i arbete medför ökade utgifter för sjukförsäkringen. Det är framför allt bland de anställda som antalet sjukfall ökar. Det är de ”nya sjukfallen” som ökar, dvs. sådana som inte har någon tidigare sjukpenningperiod inom ett år. Vidare har antalet nybeviljade förtidspensioner minskat något, vilket kan innebära att fler personer under en längre tid uppbär sjukpenning i stället för förtidspension. Undersökningar visar att graden av sjuklighet och komplexiteten i sjukdomstillstånden har ökat bland de sjukskrivna. Andelen långtidssjukskrivna som återfått arbetsförmågan har minskat och en mindre andel än tidigare genomgår arbetslivsinriktad rehabilitering. Det är också svårt att se något samband mellan andelen långtidssjukskrivna som genomgår samordnad rehabilitering och andelen långtidssjukskrivna som återfår arbetsförmågan helt eller delvis. Under 1998 genomfördes också flera reformer, bl.a. höjdes ersättningsnivån från 75 % till 80 %, sjuklöneperioden förkortades från 28 till 14 dagar och de begränsande reglerna för kompletterande avtalsersättningar ändrades så att kompletterande

ersättning kan utgå med 10 % även efter 90:e dagen i en sjukperiod utan att sjukpenningen minskas.

Utskottet utgår från att regeringen i samband med budgetarbetet för år 1999 beaktat både redan beslutade och föreslagna regeländringar. Hur stor ökning av antalet sjukpenningdagar som beteendeförändringar till följd av t.ex. en höjd ersättningsnivå kan medföra är emellertid svårt att uppskatta. Från att ha legat på en mycket låg nivå åren 1994–1996 ökade antalet sjukdagar avsevärt under slutet av år 1998. Enligt utskottets mening kan förändringen till stor del tillskrivas det förändrade konjunkturläget. Tidigare studier visar också att det finns ett samband mellan konjunkturläge och antalet sjukskrivna, en uppgång i konjunkturen sammanfaller ofta med ett ökat antal sjukskrivna.

Prognoserna tyder nu på att utgifterna under anslaget A 1 kommer att i vart fall kräva ett tilläggsanslag på drygt 7 miljarder kronor. Sedan länge har regeländringar planerats inom utgiftsområdet avseende såväl sjukpenning som förtidspension, som också skulle ha medfört minskade utgifter. Dessa förändringar har emellertid ännu inte kunnat genomföras. Det hade ändå knappast varit möjligt att under år 1999 hålla kostnaderna inom ramen för utgiftsområdet. Av höstens budgetproposition framgår att de ökade utgifterna, på grund av redan beslutade utgiftsbegränsningar och besparingar, kommer att rymmas inom utgiftstaket. Hur de ökade utgifterna för sjukpenning finansieras har visserligen inte helt tydligt redovisats men utskottet konstaterar att erforderlig höjning av anslaget A 1 kan ske inom det fastställda utgiftstaket och med en oförändrad budgeteringsmarginal på 1 miljard kronor.

Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att det inte finns något principiellt hinder mot att regeringen under året medger ett överskridande av anslag och att riksdagen först i efterhand godkänner en tilläggsbudget. Det är enligt utskottets mening dock inte helt tillfredsställande att riksdagen först under hösten tar ställning till en tilläggsbudget av denna storleksordning, annat än om det vore fråga om en helt oväntad utgiftsökning. Riksdagen har emellertid redan i samband med vårpropositionen haft information om att sjukpenningkostnaderna beräknades överskrida anvisade medel, då med ca 4,5 miljarder kronor. Även om regeringen, beroende på att man ytterligare en tid ville avvakta hur sjukpenningkostnaderna skulle utvecklas, inte under våren lade fram något förslag om tilläggsbudget hade riksdagen möjlighet att ta ett initiativ i frågan. En tilläggsbudget hade i ett sådant fall sannolikt beslutats med ett lägre belopp än det som nu föreslås, men regeringen hade kunnat återkomma till hösten med en ytterligare höjning av anslaget. En successiv anpassning av anslagen hade samtidigt varit till ledning för de myndigheter som har att administrera sjukförsäkringen. Den nya budgetprocessen med utgiftstak och utgiftsramar har emellertid ännu inte helt funnit sina former t.ex. vad gäller det lämpliga förfarandet i en liknande situation, och utskottet konstaterar att det för närvarande pågår en översyn av budgetprocessen inom såväl riksdagen som Regeringskansliet.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till tilläggsbudget för anslaget A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. för budgetåret 1999.

Utskottet tillstyrker även förslagen om tilläggsbudget för anslaget A 2 Förtidspensioner och om godkännande av vad regeringen förordar om användningen av medel för att täcka avvecklings- och underskottskostnader i samband med avvecklingen av verksamheten vid RFV:s sjukhus. Ramen för utgiftsområdet ökar därmed med drygt 7 474 miljoner kronor.

Utskottet vill emellertid tillägga att den mycket allvarliga kostnadsutvecklingen inom sjukförsäkringen enligt utskottets mening kräver en djupgående analys av sjukförsäkringen liksom av rehabiliteringsprocessen för att långsiktigt lösa problemen och bromsa utgiftsökningen. Av betydelse kommer därvid att bli bl.a. den utredning som regeringen tillsatt med uppgift att så långt som möjligt identifiera vilka direkta och indirekta faktorer som är avgörande för sjukpenningförsäkringens kostnadsutveckling. Kortsiktiga lösningar och snabba ingrepp och förändringar i ersättningssystemen leder enligt utskottet till minskad trovärdighet för socialförsäkringssystemen.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 1 Ålderspensioner ökas med drygt 37 miljoner kronor, anslaget A 2 Efterlevandepensioner till vuxna ökas med 2 miljoner kronor och anslaget A 3 Bostadstillägg till pensionärer ökas med 26 miljoner kronor. Ändringarna är föranledda av den höjning av pensionstillskottet och den justering av det särskilda bostadstillägget som skett fr.o.m. den 1 juni i år för att kompensera ekonomiskt svaga grupper vid höjningen av beloppsgränsen för högkostnadsskyddet inom läkemedelsförmånen. Anslaget A 4 Delpension föreslås höjt med drygt 55 miljoner kronor, på grund av att en nedåtgående trend i volymutvecklingen tidigare hade överskattats. Förslagen föranleder en utökning av ramen för utgiftsområdet med 121 miljoner kronor.

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker förslaget.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 3 Underhållsstöd ökas med 461 miljoner kronor. Detta medför en utökning av ramen för utgiftsområdet med samma belopp.

Anslaget A 3 Underhållsstöd disponeras för underhållsstöd till barn med särlevande föräldrar. I statsbudgeten för budgetåret 1999 finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 473 miljoner kronor.

Enligt vad som anges i budgetpropositionen visar prognosen att utgifterna för underhållsstöd under budgetåret 1999 kan beräknas till 2 955 miljoner kronor. Vidare anges att de i proposition 1998/99:78 framlagda förslagen om bl.a. höjt grundavdrag och höjda procentsatser ursprungligen var

tänkta att träda i kraft den 1 juli 1999. Av administrativa skäl kan reglerna tillämpas först i fråga om återbetalningsskyldighet som avser tid efter den 31 januari 2000. Den besparing på 160 miljoner kronor som ändringarna innebär ger därmed effekt på anslaget först år 2000. Regeringen föreslår mot bakgrund härav att anslaget tillförs ytterligare 461 miljoner kronor för år 1999.

Allmänt om underhållsstöd

Syftet med det nya systemet med underhållsstöd, som gäller sedan februari 1997, var dels att genomföra besparingar för det allmänna, dels att från principiell synpunkt tydliggöra föräldrarnas ekonomiska ansvar och garantera barnet en rimlig försörjning. Det nya systemet ersatte systemet med bidragsförskott (inkl. det förlängda bidragsförskottet) och det särskilda bidraget till vissa adoptivbarn.

Underhållsstöd lämnas med högst 1 173 kr per månad och barn, och för det underhållsstöd som lämnas till barnet skall den förälder som inte bor tillsammans med barnet vara återbetalningsskyldig gentemot staten. Återbetalningsskyldigheten, som är begränsad till 1 173 kr per barn och månad, är utformad som en viss procent av den återbetalningsskyldiges årliga bruttoinkomst efter ett avdrag på för närvarande 24 000 kr.

Återbetalningsskyldigheten omprövas årligen och fastställs utifrån senast tillgängliga taxering.

En bidragsskyldig som inte anser sig kunna betala fastställt återbetalningsbelopp kan ansöka om anstånd med betalningen. För obetalda återbetalningsbelopp skall den bidragsskyldige erlagga ränta (4,1 % för år 1999).

Riksdagen har efter förslag i proposition 1998/99:78 Beräkning av återbetalningsskyldighet för underhållsstöd till barn med särlevande föräldrar m.m. beslutat om höjning av grundavdraget från 24 000 kr till 72 000 kr samtidigt som de procentsatser som bestämmer återbetalningsskyldighetens storlek höjts. De nya reglerna skall tillämpas på återbetalningsskyldighet som avser tid efter den 31 januari 2000 (bet. 1998/99:SfU9, rskr. 235).

Utskottets bedömning

När det nya systemet med underhållsstöd infördes år 1997 angavs i regeringens proposition 1995/96:208 att förslagen kunde beräknas minska det allmännas utgifter för stödsystemet med 1 140 miljoner kronor år 1997, 1 535 miljoner kronor år 1998 och 1 800 miljoner kronor år 1999. Av budgetpropositionen för budgetåret 1997 (prop. 1996/97:1) framgår att utgifterna för det tidigare systemet med bidragsförskott för år 1996 beräknades till 3 339 miljoner kronor. Till anslaget A 3 Underhållsstöd anvisades 2 411 miljoner kronor för budgetåret 1997 och 2 126 miljoner kronor för budgetåret 1998.

För budgetåret 1997 anvisades emellertid på tilläggsbudget ytterligare drygt 588 miljoner kronor och för budgetåret 1998 ytterligare 735 miljoner kronor. Utgifterna för 1998 beräknades dock uppgå till ytterligare nära 200 miljoner kronor.

Utgiftsutvecklingen inom underhållsstödet är delvis beroende av omvärldsfaktorer som staten har små möjligheter att påverka. Det gäller t.ex. de återbetalningsskyldigas inkomstutveckling liksom deras totala antal barn, födelsetalen samt antalet separationer. En annan betydelsefull faktor i sammanhanget är det förhållandet att underhållsstödssystemet endast varit i kraft under knappt tre år. Utskottet är medvetet om att nu nämnda faktorer gör det svårt att göra säkra bedömningar av utgiftsutvecklingen. Utskottet kan dock inte underlåta att känna en viss oro över storleken av kostnaderna för underhållsstödet. Utvecklingen avseende åren 1997–1999 visar att utgifterna (anslag jämte tilläggsbudget) för underhållsstödet uppgår till närmare 3 miljarder kronor per år i stället för de 2,5 miljarder kronor per år som regeringen utgått från. De ursprungliga uppskattningarna av möjliga besparingar på stödet till barn med särlevande föräldrar var således något för optimistiska. Genomförda regeländringar kommer inte att ge effekt förrän under år 2000. Med de ytterligare 461 miljoner kronor som regeringen nu föreslår på tilläggsbudget kommer enligt utskottets mening anvisade medel till underhållsstödet (anslag jämte tilläggsbudget) att för budgetåret 1999 stämma bättre överens med det prognostiserade utfallet.

Med det anförda anser sig utskottet kunna tillstyrka regeringens förslag om ändrad ram för utgiftsområde 12 och förslag om ökning av anslaget A 3 Underhållsstöd för budgetåret 1999.

Utskottet noterar i övrigt att regeringen aviserat sin avsikt att tillsätta en särskild utredare bl.a. för att utreda utgiftsutvecklingen inom underhållsstödet. Såvitt framgår av 1999 års ekonomiska vårproposition skall förslag till konkreta utgiftsminskande åtgärder lämnas senast i den ekonomiska vårpropositionen år 2000. Utskottet utgår från att regeringen senast i samband därmed återkommer till riksdagen med både en analys av kostnadsutvecklingen under åren 1997–1999 och de faktorer som styr denna utveckling samt med konkreta förslag till åtgärder.

Stockholm den 21 oktober 1999

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

I beslutet har deltagit: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Rose-Marie Frebran (kd), Ulf Kristersson (m), Gustaf von Essen (m), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Göran Lindblad (m), Kerstin-Maria Stalin (mp), Birgitta Carlsson (c), Mona Berglund Nilsson (s), Göte Wahlström (s), Desirée Pethrus Engström (kd), Björn Leivik (m) och Kalle Larsson (v).

Tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 berett bl.a. socialutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 jämte motioner som kan komma att väckas i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet behandlar i yttrandet förslaget till tilläggsbudget för budgetåret 1999 såvitt avser utgiftsområde 9 samt motion 1999/2000:Fi301 (m).

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Propositionen

I propositionen föreslås såvitt avser tilläggsbudget för år 1999 för utgiftsområde 9 att anslag A 1 Sjukvårdsförmåner m.m. ökas med 226 000 000 kr. Finansieringen föreslås ske genom att anslag B 2 Vissa statsbidrag inom handikappområdet och B 8 Kostnader för statlig assistansersättning minskas med 68 750 000 respektive 157 250 000 kr.

Regeringen anför att huvudparten av anslag A 1 avser utgifter för vuxentandvård. Ett reformerat tandvårdsstöd infördes den 1 januari 1999. Utgiftsutvecklingen för vuxentandvården präglades under år 1998 tidvis av en osäkerhet om hur det reformerade stödet slutgiltigt skulle utformas. Detta gav upphov till en ökad efterfrågan på tandvård, främst från patienter med mer omfattande tandvårdsbehov som tidigare hade sina behandlingar. Utgifterna för år 1998 blev därför större än beräknat och anslaget överskreds med 338 miljoner kronor.

Utgiftsutvecklingen för tandvårdsstödet under år 1999 är fortfarande osäker, inte minst beroende på att många patienter med stöd av övergångsbestämmelser under år 1999 har rätt att slutföra sina under år 1998 påbörjade behandlingar enligt de ersättningsregler som då gällde. Regeringen bedömer att utgifterna kommer att överskrida de tillgängliga medlen under anslaget med 326 miljoner kronor under år 1999. För att delvis täcka detta behov avser regeringen att höja anslagskrediten med 100 miljoner kronor till 200 miljoner kronor. Resterande belopp om 226 miljoner kronor föreslås finansieras genom omfördelning från anslag B 2 och B 8.

Vidare redovisas i propositionen att vid tiden för budgetpropositionen för 1999 var förhandlingarna mellan regeringen och Landstingsförbundet om det särskilda statsbidraget till landstingen för läkemedelsförmånens kostnader för år 1999 inte avslutade. Ett oförändrat anslagsbelopp, jämfört med utgifterna för år 1998, föreslogs därför under anslag A 2 Bidrag för läkemedelsförmånen. Den 22 april 1999 träffade regeringen en överenskommelse med

Landstingsförbundet om ett särskilt statsbidrag till landstingen för läkemedelsförmånens kostnader år 1999 m.m. Regeringen föreslår nu att anslaget ökas med 167 000 000 kr.

Anslag A 9 Smittskyddsinstitutet föreslås tillföras ytterligare 5 miljoner kronor. Bakgrunden är att Smittskyddsinstitutet fått ökade kostnader till följd av flytten till Karolinska institutets område samt varsel- och omställningskostnader beroende på genomförda förändringar av verksamheten i syfte att klara budgetramen år 2000. Finansiering föreslås ske genom att anslaget A 12 Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd engångsvis minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget innebär förslagen att ramen för utgiftsområde 9 föreslås ökas med 167 miljoner kronor.

Motion

I motion Fi301 av Chris Heister m.fl. (m) begärs tillkännagivande till regeringen om vad i motionen anförts om finansieringen av tandvårdsstödet. Motionärerna anser att den turbulens på tandvårdsområdet som rådde under 1998 inte kan ursäktas att regeringen räknat fel på ungefär en tredjedels miljard kronor för år 1999. Motionärerna är kritiska mot det nuvarande tandvårdsstödet och anser att den modell för tandvårdsstöd som de tidigare presenterat skulle innebära ett bättre skydd för den enskilde samtidigt som kostnaderna skulle kunna hållas inom de budgetramar som fastställts.

Motionärerna anför att de socialdemokratiska regeringarna sedan 1994 konsekvent har försämrats för landets funktionshindrade. De anser sig inte nu kunna ta ställning till regeringens förslag om neddragning av anslagen för funktionshindrade mot bakgrund av att regeringen inte presenterat någon analys av konsekvenserna. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett nytt förslag på hur finansieringen av tandvårdsstödet skall lösas.

Utskottets bedömning

I budgetpropositionens volym 6 utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg redovisas under anslag B 8 Kostnader för personlig assistans att det finns ett anslagssparande om drygt 202 miljoner kronor från budgetåret 1998. Utgiftsprognosen för budgetåret 1999 pekar vidare på att drygt 50 miljoner kronor av anvisade medel inte kommer att utnyttjas under året. En engångsvis överföring under innevarande budgetår med 157 250 000 kr från anslaget är därmed möjlig utan att verksamheten påverkas. Den föreslagna finansieringen av tandvårdsstödet påverkar således inte enskilda personers möjlighet att erhålla personlig assistans under budgetåret 1999. Under anslag B 2 Vissa statsbidrag inom handikappområdet redovisas en reservation om drygt 78 miljoner kronor från år 1998. För innevarande budgetår bedöms anvisade medel förbrukas. Inte heller här kommer en engångsvis överföring av medel att påverka årets verksamhet.

Utskottet anser mot bakgrund av det anförda att den föreslagna tilläggsbudgeten för utgiftsområde 9 bör tillstyrkas och att motion Fi301 (m) bör avstyrkas.

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

I beslutet har deltagit: Ingrid Burman (v), Chris Heister (m), Susanne Eberstein (s), Margareta Israelsson (s), Rinaldo Karlsson (s), Chatrine Pålsson (kd), Leif Carlson (m), Hans Karlsson (s), Hans Hjortzberg-Nordlund (m), Conny Öhman (s), Elisebeht Markström (s), Rolf Olsson (v), Lars Gustafsson (kd), Cristina Husmark Pehrsson (m), Thomas Julin (mp), Kenneth Johansson (c) och Kerstin Heinemann (fp).

Särskilt yttrande

Chris Heister (m), Chatrine Pålsson (kd), Leif Carlson (m), Hans Hjortzberg-Nordlund (m), Lars Gustafsson (kd), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kenneth Johansson (c) och Kerstin Heinemann (fp) anför:

Vi finner det anmärkningsvärt att det finns överskott i flera år på anslag för handikappinsatser samtidigt som det finns stora otillfredsställda behov inom handikappområdet.

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 berett utbildningsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 jämte motioner i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utskottet yttrar sig i den del av regeringens förslag till tilläggsbudget som avser utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Inga motioner har väckts med anledning av regeringens förslag i den delen.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns under C 3 Centrala studie-stödsnämnden uppfört ett ramanslag på 313 566 000 kr. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 61 194 000 kr för att täcka kostnadsökningar som i huvudsak beror på att kostnader för dator drift och utveckling har ökat mer än beräknat. Höjningen finansieras till allra största delen genom minskningar om sammanlagt 53 194 000 kr på anslag inom utgiftsområdet enligt vad som redovisas i propositionen (s. 120). Ramen ökas med 8 000 000 kr genom indragning av reserverade medel med motsvarande belopp från ett äldre anslag inom utgiftsområdet från budgetåret 1995/96 (F 2 Utvecklingsarbete inom Utbildningsdepartementets område m.m.). Effekten av finansieringsåtgärderna bedöms av regeringen inte påverka de berörda verksamheternas nuvarande omfattning.

U t s k o t t e t konstaterar att det av budgetpropositionen vid de berörda anslagen inför år 2000 (utg.omr. 16, volym 8 passim) framgår att regeringen avser att kompensera neddragningarna genom att myndigheterna i fråga får disponera anslagssparande med motsvarande belopp.

Utskottet har inget emot att finansutskottet föreslår att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner ändrad ram för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning samt anvisar ändrade anslag i enlighet med regeringens förslag.

Stockholm den 21 oktober 1999

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

I beslutet har deltagit: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Beatrice Ask (m), Majléne Westerlund Panke (s), Torgny Danielsson (s), Tomas Eneroth (s), Lennart Gustavsson (v), Erling Wälivaara (kd), Per Bill (m), Gunnar Goude (mp), Sofia Jonsson (c), Ulf Nilsson (fp), Nalin Peggul (s), Anders Sjölund (m) och Ulla-Britt Hagström (kd).

1999/2000:FiU11
Bilaga 9

Tilläggsbudget

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1999/2000:1 (budgetpropositionen) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 jämte motioner, i de delar som berör näringsutskottets beredningsområde.

I detta yttrande behandlas förslag inom utgiftsområdena 19 Regional utjämning och utveckling och 24 Näringsliv samt förslag rörande anslaget Samarbeta och utveckling inom Östersjöregionen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. På näringsutskottets uppdrag har riksdagens utredningstjänst gjort en kartläggning av användningen av den första Östersjömiljarden. Synpunkter i denna del av ärendet har inför näringsutskottet lämnats av företrädare för Utrikesdepartementet.

Näringsutskottet tillstyrker propositionen i berörda delar och avstyrker det här aktuella motionsyrkandet. Till yttrandet har fogats en avvikande mening (m, kd, fp).

Propositionen

Näringsutskottet behandlar i detta yttrande följande förslag till riksdagsbeslut:

21. (delvis) att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 godkänner ändrade ramar för utgiftsområde samt anvisar ändrade och nya anslag i enlighet med specifikation i tabell.

Motionen

Den motion som behandlas här är

1999/2000:U803 av Göran Lennmarker m.fl. (m) såvitt gäller yrkandet (9) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Östersjömiljardens konstruktion och inriktning.

Näringsutskottet

Samarbeta och utveckling inom Östersjöregionen (utgiftsområde 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att reservationsanslaget Samarbeta och utveckling inom Östersjöregionen ånyo skall föras upp på statsbudgeten och att 1 miljon

kronor skall anvisas för år 1999, varigenom de reservationer som finns under anslaget kan utnyttjas under den kommande treårsperioden. Något anslag för det aktuella ändamålet finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande år.

Riksdagen beslöt sommaren 1996 (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15) att på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1995/96 anslå 1 miljard kronor för stöd till samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (den s.k. Östersjömiljarden). Dessa medel, som anvisades som ett reservationsanslag, hade som syfte att stimulera tillväxt och sysselsättning. Medlen kunde utnyttjas för åtgärder och projekt inom bl.a. områdena livsmedel, energisystem, kunskapsutbyte, infrastruktur och miljö samt för att öka handeln och investeringarna och i övrigt stärka samarbetet mellan stat och näringsliv i Östersjöregionen. Riksdagen beslöt hösten 1996, på förslag i budgetpropositionen (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:JoU1), att 50 miljoner kronor skulle överföras till ändamål inom jordbrukssektorn, varigenom anslaget reducerades till 950 miljoner kronor.

Intresset för Östersjömiljarden har varit mycket stort och antalet inkomna ansökningar och projektförslag mycket brett, sägs det i propositionen. Regeringen har beslutat om bidrag ur Östersjömiljarden motsvarande ca 700 miljoner kronor, och utbetalningar har skett med ca 300 miljoner kronor. Regeringen har fattat beslut om bidrag för projekt inom olika sektorer, bl.a. miljö, energi, informationsteknologi (IT), livsmedel, infrastruktur, kultur och utbildning. Inom IT-området kan nämnas satsningar på telemedicin och IT-stöd för räddningsverksamhet. På livsmedelsområdet har satsningar gjorts bl.a. i ett demonstrationsjordbruk och i ett mejeri i S:t Petersburg. Kulturellt inriktade projekt finns också representerade genom bl.a. renovering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader i Polen och kyrkorenoveringar i Tallinn. Särskilda stipendieprogram, s.k. Visbystipendier, har finansierats ur Östersjömiljarden och hanterats av Svenska institutet. På miljöområdet förekommer ett flertal miljöförbättrande åtgärder inom luft och vatten i Polen och Baltikum, och inom energiområdet finns en satsning på kollektivtrafiken i Baltikum.

I propositionen aviseras en särskild skrivelse till riksdagen, där närmare redovisning skall lämnas av erfarenheterna av Östersjömiljarden och den verksamhet som finansierats inom ramen för detta anslag. Flera projekt har inletts först under åren 1998 och 1999 och en fullständig utvärdering låter sig ännu inte göras, anför regeringen och anser att det ligger i sakens natur att projekt med höga kvalitetskrav tar tid att förbereda och genomföra. Regeringen bedömer dock att erfarenheterna av projekten överlag är goda och att aktiviteterna, även om de i vissa fall kommit i gång med viss fördröjning, ger positiva effekter både för svenskt vidkommande och för övriga länder i regionen. Östersjömiljarden har stärkt Sveriges roll i Östersjösamarbetet och har utgjort ett värdefullt instrument för stöd till svensk näringslivsaktivitet i regionen, sägs det.

I budgetpropositionen för år 2000 föreslås under utgiftsområde 24 Näringsliv att 100 miljoner kronor skall anvisas anslaget Näringslivsutveckling i Östersjöregionen (E 5). Detta anslag utgör det andra årets anslag av den andra Östersjömiljarden, vilken skall sträcka sig över fem år och som regeringen

aviserade om i 1998 års ekonomiska vårproposition (prop. 1997/98:150, bet. 1997/98:Fi20). För det första året, budgetåret 1999, anvisade riksdagen hösten 1998 150 miljoner kronor (prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:NU1). För de tredje och fjärde åren, budgetåren 2001 och 2002, beräknar regeringen i budgetpropositionen 300 respektive 250 miljoner kronor.

Motionen

I motion 1999/2000:U803 (m) begärs ett riksdagsuttalande om Östersjömiljardens konstruktion och inriktning. Östersjömiljarden hanteras helt vid sidan av det övriga östbiståndet, och regeringen fattar beslut om varje enskilt projekt, konstaterar motionärerna. De menar att känslan av att formerna för Östersjömiljarden är ett sätt att ställa medel till statsministerns förfogande för internationella utspel inte kan undvikas. Utgångspunkten för verksamheten är att projekt i andra länder kan få stöd i syfte att öka sysselsättningen i Sverige. Detta är fel, enligt motionärerna, som anser att medlen knappast kan anses vara ett stöd till andra länder när bidrag endast kan utgå till svenska företag. Det aktuella stödet skapar i stället konkurrenssnedvridningar och motverkar strävan att åstadkomma en rationell resursanvändning, anför motionärerna.

I motionen erinras om att Moderata samlingspartiet i sina budgetförslag har anvisat en högre anslagsnivå än regeringen för stödet till närområdet. Detta är en bättre åtgärd för att stödja utvecklingen kring Östersjön, anser motionärerna. De föreslår att Östersjömiljarden skall avskaffas och att medlen skall tillföras anslaget Samarbete med Central- och Östeuropa (B 1) inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Vissa kompletterande uppgifter

Uppdrag till riksdagens utredningstjänst

Näringsutskottet gav i juni 1999 riksdagens utredningstjänst i uppdrag att göra en kartläggning av användningen av den första Östersjömiljarden. Detta uppdrag har redovisats i en promemoria, daterad 1999-10-12, som finns tillgänglig hos näringsutskottet.

Av kartläggningen framgår att fram till den 1 september 1999 har regeringen beslutat om 688 miljoner kronor och 350 miljoner kronor har betalats ut till olika projekt. Totalt har 550 projektansökningar inkommit och 55 olika projekt har erhållit medel avseende energi, miljö, livsmedel, kommunikationer, IT, utbildning, katastrofhjälp m.m. Vad beträffar länderfördelningen är Litauen och Polen de största mottagarländerna och därefter kommer Ryssland, Estland och Lettland i nu nämnd ordning. Medlen har fördelats som gåvor till myndigheter i mottagarländerna, som bidrag till förstudier, marknadsundersökningar m.m. Inga lån eller garantier har utgått.

Statsrådsberedningen, tio departement och ett antal statliga myndigheter har deltagit i beredningen av ärendena. Ansvaret för Östersjömiljarden överfördes i december 1997 från Statsrådsberedningen till Närings- och handelsdepartementet och under hösten 1998 vidare till Utrikesdepartementet. De första besluten om tilldelning av medel till projekt fattades av regeringen i

april 1997, cirka ett år efter riksdagens beslut om Östersjömiljarden. Handläggningen av ansökningarna skedde i Statsrådsberedningen, varvid regeringen fattade beslut om varje enskilt projekt. Departementen har varit ovana vid att hantera projekt av det aktuella slaget, sägs det i rapporten. Många projekt har tagit närmare två år eller mer att starta, och det har krävts omfattande förberedelser för de stora projekten.

Den första Östersjömiljarden skulle enligt intentionerna, som redan beskrivits, stimulera tillväxt och sysselsättning inom områdena livsmedel, energisystem, kunskapsutbyte, infrastruktur och miljö samt öka handeln och investeringarna och i övrigt stärka samarbetet mellan stat och näringsliv i regionen. I rapporten anges att uppgifter om sysselsättningseffekter har redovisats i endast 5 av de 55 projekt som har tilldelats medel, nämligen följande:

– Hallandsmodellen, som avser renovering av hus i Sverige och Polen, har sysselsatt 40 byggnadsarbetare i Halland och 100 i Polen samt fyra personer inom projektledningen.

– Kollektivtrafik i Baltikum, där sysselsättningseffekten bygger på att gamla svenska bussar som skänkts kommer att behöva ersättas med nya som skall tillverkas i Sverige.

– Utveckling av flygtrafiktjänstesektorn i nordvästra Ryssland m.m., som har gett eller kommer att ge sysselsättning åt ca 10 specialister och åt 1,5 årsarbetare som projektledare.

– Projekt Österled, som avser renovering av kulturbyggnader i Tallinn, beräknas sysselsätta 65 tidigare arbetslösa personer (svenskar eller ester).

– Svensk turistexport till Polen, som beräknas leda till ökad sysselsättning och lönsamhet både inom svensk och polsk turistnäring.

Regeringens skrivelse om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen

Regeringen avlämnade i början av oktober 1999 en skrivelse om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen (skr. 1999/2000:7). I skrivelsen berörs under rubriken Näringslivsriktade åtgärder (avsnitt 2.6, s. 34) de två Östersjömiljarderna. Beträffande erfarenheterna av den första Östersjömiljarden konstateras generellt att denna har stärkt Sveriges roll i Östersjösamarbetet och utgjort ett värdefullt instrument för stöd till svensk näringslivsverksamhet i regionen. En fullständig utvärdering låter sig bäst göras när projekten kommit avsevärt längre, sägs det. Avsaknaden av en fast beredningsordning anses ha haft vissa nackdelar, såsom icke relevanta eller ofullständiga ansökningar och ett relativt stort löpande upplysningsbehov, samtidigt som den informella strukturen i flera fall anses ha möjliggjort en flexibel ärende- och beslutshandling. Utrikesutskottet behandlar skrivelsen senare under riksmötet.

Förslag i budgetpropositionen för år 2000

I budgetpropositionen för år 2000 föreslår regeringen, som tidigare nämnts, att 100 miljoner kronor skall anvisas anslaget Näringslivsutveckling i Östersjöregionen (E 5) för budgetåret 2000. Näringsutskottet kommer att behandla

detta förslag i anslagsbetänkandet 1999/2000:NU1 om utgiftsområde 24 Näringsliv. I det betänkandet kommer också de motioner som innehåller förslag om andra anslagsbelopp för E 5-anslaget att behandlas. Det rör sig om bl.a. kommitté- och partimotionerna 1999/2000:N375 (m), 1999/2000:N384 (kd) och 1999/2000:Fi212 (fp). I dessa tre motioner föreslås att E 5-anslaget skall dras in. I den förstnämnda motionen, 1999/2000:N375 (m), förordas att motsvarande medel i stället skall anslås på biståndsbudgeten för Baltikum under utgiftsområde 7. Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag om stöd till företagsetableringar utanför Sveriges gränser, sägs det i motion 1999/2000:N384 (kd). I motion 1999/2000:Fi212 (fp) anförs att Östersjömiljarden bör återkallas och att medel i stället bör anslås till åtgärder för att minska riskerna med den farliga kärnkraften i Östeuropa. (Under utgiftsområde 21 Energi föreslås i motionen ett nytt anslag för kärnsäkerhet i Östeuropa på 50 miljoner kronor.)

Näringsutskottets ställningstagande

Näringsutskottet vill inledningsvis framhålla att den utveckling mot demokrati och fungerande marknadsekonomi som äger rum i Östersjöländerna är mycket glädjande. Sverige bör på allt sätt stödja denna utveckling. Verksamheten inom ramen för Östersjömiljarderna präglas av såväl solidaritet med Östersjöländerna som ett intresse av att främja företagsamhet och sysselsättning i Sverige.

Av den kartläggning som riksdagens utredningstjänst gjort på näringsutskottets uppdrag och som redovisats i det föregående framgår att direkta sysselsättningseffekter av den första Östersjömiljarden redovisats i endast ett fåtal projekt som tilldelats medel. Det bör dock beaktas att mätproblemen när det gäller sysselsättningseffekter är betydande och att indirekta sysselsättningseffekter hos t.ex. underleverantörer inte ingår i de redovisade uppgifterna.

Förslag om den första Östersjömiljarden ingick, som tidigare nämnts, i sysselsättningspropositionen sommaren 1996. Ett motiv till den mer otraditionella modell som valdes för stödet var en önskan om att snabba resultat skulle kunna uppnås genom bl.a. korta beslutsvägar och om ett nära samarbete med näringslivet. Enligt uppgift från Utrikesdepartementet, som nu ansvarar för stödet, har verksamheten varit uppskattad av näringslivet.

Samtidigt har enligt Utrikesdepartementet också vissa negativa erfarenheter av stödet gjorts. Bland annat har den beredningsordning och den organisation som gällt för den första Östersjömiljarden inte haft en optimal utformning. Vidare har det förelegat en alltför optimistisk syn på hur lång tid det skulle ta att komma i gång med olika projekt. Sammantaget har verksamheten inom ramen för den första miljarden haft karaktär av försöksverksamhet. De erfarenheter som gjorts i arbetet med den första Östersjömiljarden har påverkat utformningen och inriktningen av den andra miljarden. Verksamheten inom ramen för denna har fått annorlunda fokus och lämnat försöksstadiet. I den andra Östersjömiljarden skall vidare deltagandet av små och medelstora företag starkare främjas, genom bl.a. programmet Marknadsplats Europa.

Av kartläggningen, liksom av regeringens nyligen avlämnade skrivelse till riksdagen om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen, framgår att regeringen anser att en utvärdering av verksamheten inom ramen för den första Östersjömiljarden ännu är för tidig att göra. Näringsutskottet vill emellertid understryka vikten av att en grundlig utvärdering görs. En sådan utvärdering bör avse såväl en sedvanlig utvärdering projekt för projekt som en utvärdering av arbetsmetoden som sådan. Det sistnämnda kan ske först när programmet är avslutat. Näringsutskottet utgår från att regeringen i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med en redovisning av resultaten av utvärderingarna.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker näringsutskottet det här aktuella förslaget i tilläggsbudgeten om att reservationsanslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen ånyo skall föras upp på statsbudgeten och att 1 miljon kronor skall anvisas för år 1999. Samtidigt avstyrks motion 1999/2000:U803 (m) i berörd del.

Ersättning för nedsättning av socialavgifter (utgiftsområde 19)

Propositionen

Anslaget Ersättning för nedsättning av socialavgifter (A 4) föreslås i propositionen ökas med 26,3 miljoner kronor. Finansiering skall ske genom att regelförändringar genomförs inom åtgärden nedsättning av socialavgiften.

I statsbudgeten för innevarande år finns för det aktuella ändamålet uppfört ett anslag på 320 miljoner kronor. Regeringen bedömer nu att utgifterna på anslaget kommer att uppgå till 390 miljoner kronor. Den ökade anslagsbelastningen beror bl.a. på att antalet stödberättigade ökat i jämförelse med vad som tidigare beräknats. Då föreslagna regelförändringar förutsätter lagstiftning kommer de inte att hinna träda i kraft före den 1 januari 2000. Regelförändringarna kommer att medföra minskade utgifter år 2000. En del av medelsbehovet för år 1999 kan tillgodoses med ianspråktagande av anslagskredit, men anslaget behöver också höjas, sägs det i propositionen.

Näringsutskottets ställningstagande

Näringsutskottet har inget att erinra mot det aktuella förslaget till tilläggsbudget för år 1999 och tillstyrker således detta.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Propositionen

Småföretagsutveckling (A 2)

Regeringen föreslår att anslaget Småföretagsutveckling skall ökas med 5 miljoner kronor och att finansiering skall ske genom att anslaget Arbetslivsinstitutet (B 2) under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv minskas med motsvarande belopp.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för det aktuella ändamålet uppfört ett anslag på 184,1 miljoner kronor. Regeringen har gett Patent- och registreringsverket (PRV) i uppdrag att utarbeta ett förslag till samordnat uppgiftskravregister för företagsdata. Syftet är bl.a. att minska företagens uppgiftsbörda till myndigheter och möjliggöra återanvändning av information. Registret kommer att beröra ett stort antal myndigheter. PRV och Statskontoret kommer i januari 2000 att redovisa de totala kostnaderna för projektet. För att PRV skall ha möjlighet att nu inleda arbetet med de första delarna av uppgiftskravregistret måste medel reserveras för en första fas av uppbyggnaden av registret, sägs det i propositionen. Regeringen avser att återkomma i 2000 års ekonomiska vårproposition när de totala kostnaderna för registret är avrapporterade.

Konkurrensverket (C 1)

Anslaget till Konkurrensverket föreslås i propositionen ökas med 6,9 miljoner kronor. Finansiering skall ske genom att anslaget Byggforskning (A 7) under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande minskas med motsvarande belopp.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för det aktuella ändamålet uppfört ett anslag på 62,5 miljoner kronor. Ett viktigt sätt att uppnå sänkta boende- och byggkostnader är att med olika medel stärka konkurrensen inom byggsektorn, sägs det i propositionen. Enligt regeringens uppfattning kan konkurrensen i denna sektor främjas genom såväl generella som branschspecifika åtgärder. För att möjliggöra mer generella åtgärder och för att täcka de utgifter som uppstår vid Byggekostnadsdelegationens efterarbete bör anslaget till Konkurrensverket höjas, anføres det i propositionen.

Exportfrämjande verksamhet (E 2)

Regeringen föreslår att anslaget Exportfrämjande verksamhet skall ökas med 1,5 miljoner kronor. Finansiering skall ske genom att anslaget Avgifter till vissa internationella organisationer (G 4) minskas med motsvarande belopp.

I statsbudgeten för innevarande budgetår finns för det aktuella ändamålet uppfört ett anslag på 157,7 miljoner kronor. De små och medelstora företagen i den svenska exportindustrin möter på den internationella marknaden en intensifierad marknadspositionering från andra nationers aktörer, sägs det i propositionen. Det finns därför skäl för staten att genom strategiska exportfrämjande åtgärder medverka till att svenska spjutspetsområdets möjligheter till framgång inte går förlorade under den snabba utveckling som sker på tillväxtmarknaderna. Regeringen anser att ytterligare medel behövs för nämnda åtgärder.

Näringsutskottets ställningstagande

Näringsutskottet har inget att erinra mot de nu redovisade förslagen i propositionen rörande anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv och tillstyrker således dessa.

På näringsutskottets vägnar

Barbro Andersson Öhrn

I beslutet har deltagit: Barbro Andersson Öhrn (s), Reynoldh Furustrand (s), Lennart Beijer (v), Göran Hägglund (kd), Karin Falkmer (m), Ola Karlsson (m), Nils-Göran Holmqvist (s), Marie Granlund (s), Inger Strömbom (kd), Ola Sundell (m), Ingegerd Saarinen (mp), Åke Sandström (c), Eva Flyborg (fp), Anne Ludvigsson (s), Stefan Hagfeldt (m), Karl Gustav Abramsson (s) och Lennart Gustavsson (v).

Avvikande mening

Göran Hägglund (kd), Karin Falkmer (m), Ola Karlsson (m), Inger Strömbom (kd), Ola Sundell (m), Eva Flyborg (fp) och Stefan Hagfeldt (m) anser att näringsutskottets ställningstagande i avsnittet om samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (utgiftsområde 1) bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet vill inledningsvis framhålla att den utveckling mot demokrati och fungerande marknadsekonomi som äger rum i Östersjöländerna är mycket glädjande. Sverige bör på allt sätt stödja denna utveckling.

Av den kartläggning som riksdagens utredningstjänst gjort på näringsutskottets uppdrag och som redovisats i det föregående framgår att endast 350 miljoner kronor hittills har betalats ut från den första Östersjömiljarden. Det återstår således 600 miljoner kronor. Regeringens förslag om ett anslag på 1 miljon kronor på tilläggsbudget för innevarande budgetår motiveras av att regeringen därmed får tillgång till de reservationer som kan finnas på anslaget vid utgången av innevarande budgetår och som kan uppgå till så mycket som 600 miljoner kronor. Den av regeringen valda budgettekniken framstår, enligt näringsutskottets mening, som motsatsen till den transparens och den tydlighet som bör prägla budgeten. Näringsutskottet konstaterar att regeringen valt en annan metod beträffande den s.k. Småföretagsmiljarden, som riksdagen beslöt om vid samma tillfälle som den första Östersjömiljarden. För Småföretagsmiljarden har regeringen föreslagit att 180 miljoner kronor skall tas upp för budgetåret 2000 som ett nytt anslag. Fortsatt program för småföretagsutveckling, förnyelse och tillväxt (A 8) under utgiftsområde 24. Ett analogt förfaringsätt för den första Östersjömiljarden skulle varit att regeringen hade föreslagit ett nytt anslag för en fortsättning av den aktuella verksamheten.

Enligt kartläggningen som näringsutskottet låtit göra har, som tidigare nämnts, sysselsättningseffekter redovisats i endast 5 av de 55 projekt som tilldelats medel. Dessutom är dessa sysselsättningseffekter av mycket begränsad omfattning. I detta sammanhang bör erinras om att förslaget om den första Östersjömiljarden lades fram i den s.k. sysselsättningspropositionen

sommaren 1996 och var en del av regeringens politik för att minska arbetslösheten.

Av kartläggningen, liksom av regeringens nyligen avlämnade skrivelse till riksdagen om ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen, framgår att regeringen anser att en utvärdering av verksamheten inom ramen för den första Östersjömiljarden ännu är för tidig att göra. Under utgiftsområde 24 Näringsliv föreslås, trots detta, att 100 miljoner kronor skall anvisas avseende det andra året av den andra Östersjömiljarden. Det förefaller näringsutskottet märkligt att verksamhet inom ramen för en andra Östersjömiljard påbörjas, innan en utvärdering av den första Östersjömiljarden gjorts.

Näringsutskottet ställer sig – i likhet med vad som görs i motion 1999/2000:U803 (m) – mycket tveksamt till hela uppläggnings- och hanteringen av Östersjömiljarderna. Liknande synpunkter har tidigare framförts i motioner från företrädare för Kristdemokraterna och Folkpartiet. Det är uppenbart att någon målstyrning inte ägt rum. Utskottet kommer senare under riksmötet att behandla förslaget avseende den andra Östersjömiljarden i anslagsbetänkandet 1999/2000:NU1. Det här aktuella förslaget i tilläggsbudgeten om att reservationsanslaget Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen ånyo skall föras upp på statsbudgeten och att 1 miljon kronor skall anvisas för år 1999 anser näringsutskottet bör avslås av riksdagen.

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett berörda utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 (yrkandena 15–21) i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Bostadsutskottet behandlar i detta yttrande de förslag i tilläggsbudgeten som avser utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

Utskottet

I fråga om utgiftsområde 18 föreslår regeringen att ramen för utgiftsområdet skall minskas med 5 438 000 kr genom att tre av anslagen inom utgiftsområdet bestäms till en ny nivå. De föreslagna anslagsförändringarna och de angivna skälen för dem är i korthet följande.

Anslaget A 7 Byggforskning föreslås minskat med 6 850 000 kr. Enligt förslaget bör minskningen göras för att bidra till finansieringen av anslaget C 1 Konkurrensverket under utgiftsområde 24. Av vad som anförs under det senare anslaget framgår att regeringen anser att konkurrensen i byggsektorn bör stärkas. Det anges kunna ske genom både generella och branschspecifika åtgärder. För att möjliggöra mer generella åtgärder vid sidan av mer riktade insatser och för att täcka de utgifter som uppstår vid Byggekostnadsdelegationens efterarbete bör anslaget C 1 under utgiftsområde 24 enligt förslaget tillföras 6 850 000 kr från anslaget A 7 under utgiftsområde 18.

Anslaget A 11 Bonusränta för ungdomsbosparande föreslås ökat med 692 000 kr. Det ökade medelsbehovet anges vara en följd av att utbetalningarna av bonusränta under år 1998 blev högre än väntat. Som en följd av detta utnyttjades hela anslagskrediten om 440 000 kr på anslaget samtidigt som det överskeds med drygt 250 000 kr. Anslagsökningen föreslås finansierad genom att anslaget B 4 Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning under utgiftsområde 2 minskas med motsvarande belopp.

Även när det gäller anslaget C 1 Länsstyrelserna m.m. innebär regeringens förslag en ökning. För att täcka de ökade kostnader som Länsstyrelsen i Skåne får för fortsatta informationsinsatser avseende tunnelbygget genom Hallandsåsen föreslås att anslaget skall tillföras 720 000 kr. Anslagsökningen finansieras genom en motsvarande minskning av anslaget A 4 Banverket: Banhållning under utgiftsområde 22.

Utskottet vill inledningsvis beröra frågan om kvaliteten på det beslutsunderlag som tillställs riksdagen. I sitt yttrande till finansutskottet hösten 1998 med anledning av förslaget till tilläggsbudget för 1998 (yttr. 1998/99:

BoU1y) berörde utskottet denna fråga. Utskottet anförde därvid bl.a. följande.

Utskottet vill för sin del hävda att samma krav på ett fullgott beslutsunderlag bör kunna ställas på förslagen på tilläggsbudget som på de förslag som avser kommande budgetår. En ordning där utskottsberedningen är beroende av att en stor del av beslutsunderlaget inhämtas under hand från Regeringskansliet är givetvis inte tillfredsställande. Detta gäller särskilt när den ekonomiska omfattningen av förslagen är så stor som i årets tilläggsbudget för utgiftsområde 18. Det får mot denna bakgrund förutsättas att budgetpropositionen i fortsättningen utformas så att riksdagen redan genom förslagen får tillgång till ett beslutsunderlag av hög kvalitet.

Finansutskottet delar i sitt betänkande med förslag till tilläggsbudget för budgetåret 1998 (bet. 1998/99:FiU11) bostadsutskottets uppfattning om kraven på ett fullgott beslutsunderlag. I betänkandet förutsätter också finansutskottet att regeringen i kommande tilläggsbudgetar i större utsträckning än tidigare redovisar konsekvenserna av föreslagna besparingar.

Som redovisats ovan innebär det förslag som nu förelagts riksdagen att anslaget A 7 Byggforskning minskas med närmare 7 miljoner kronor. Det mycket kortfattade motiv som lämnas för denna anslagsminskning – att medlen skall föras över till Konkurrensverket – ger intryck av att stödet till byggforskning därmed också kommer att minska med samma belopp. Enligt vad utskottet under hand inhämtat från Regeringskansliet är detta emellertid inte fallet. Från anslaget A 7 har medel avsatts för Byggekostnadsdelegationens arbete. Dessa medel disponeras av regeringen. På anslaget fanns vid ingången av budgetåret 1999 en ingående balans som bl.a. avser Byggekostnadsdelegationens verksamhet. Det är detta anslagssparande som nu tas i anspråk. De medel som därutöver disponeras av Byggeforskningsrådet för stöd till byggforskning påverkas därmed inte av att anslaget minskas. Av vad som anförs i regeringens förslag går det inte heller att utläsa hur Byggekostnadsdelegationens verksamhet kommer att påverkas.

Utskottet kan mot bakgrund av beskrivningen ovan konstatera att det beslutsunderlag som regeringen förelagt riksdagen beträffande byggeforskningsanslaget inte svarar mot de krav som utskottet tidigare uttalat sig för. Även om det i detta fall inte är fråga om ett så stort belopp i sig är det inte tillfredsställande att det av regeringsförslaget inte framgår vilka effekter det kan beräknas få. Inte minst gäller detta eftersom det torde vara okomplicerat att i detta fall redovisa effekterna. Utskottet vill med anledning härav ånyo betona vikten av att riksdagen tillställs ett beslutsunderlag av hög kvalitet. Med anledning av vad utskottet nu och tidigare förordat får det sålunda förutsättas att det beslutsunderlag som riksdagen fortsättningsvis tillställs innehåller den information och de sakupplysningar som erfordras för att kvalitetskraven skall uppfyllas.

När det gäller de föreslagna anslagsförändringarna kan utskottet, sedan kompletterande upplysningar inhämtats under hand, ställa sig bakom regeringens förslag. Förslaget i vad avser tilläggsbudget för utgiftsområde 18 tillstyrks sålunda.

På bostadsutskottets vägnar

Knut Billing

I beslutet har deltagit: Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Bengt-Ola Rytter (s), Lilian Virgin (s), Owe Hellberg (v), Ulf Björklund (kd), Sten Andersson (m), Carina Moberg (s), Inga Berggren (m), Anders Ygeman (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Sten Lundström (v), Carl-Erik Skårman (m), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Rigmor Ahlstedt (c), Yvonne Ångström (fp) och Harald Bergström (kd).

Sammanfattning.....	1
Inledning.....	2
Yttranden från andra utskott	2
Propositionen.....	2
Motionerna	8
Utskottet	9
Inledning.....	9
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	9
Riksdagens ledamöter och partier m.m. (B 1)	9
Sametinget (D 3)	9
Presstödet (E 2).....	10
Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (F 1)	11
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	14
Åklagarorganisationen (B 1)	14
Ekobrottsmyndigheten (B 2)	15
Brottsoffermyndigheten (F 4).....	15
Utgiftsområde 6 Totalförsvaret.....	15
Fredsfrämjande truppinsatser (A 2).....	15
Statens räddningsverk: Samhällets skydd mot olyckor (C 5).....	16
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	17
Biståndsverksamhet (A 1).....	17
Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.....	17
Mottagande av asylsökande (A 2).....	17
Kommunersättningar vid flyktingmottagande (B 4).....	18
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.....	19
Sjukvårdsförmåner m.m. (A 1).....	19
Bidrag för läkemedelsförmånen (A 2).....	20
Smittskyddsinstitutet (A 9).....	21
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp ..	21
Sjukpenning och rehabilitering m.m. (A 1).....	21
Förtidspensioner (A 2)	24
Användande av medel för avveckling av Riksförsäkrings-	
verkets sjukhus	24
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	25
Ålderspensioner (A 1), Efterlevandepensioner till vuxna (A 2)	
och Bostadstillägg till pensionärer (A 3).....	25
Delpension (A 4).....	26
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	26
Underhållsstöd (A 3)	26
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	28
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	28
Särskilda åtgärder för arbetshandikappade.....	28
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	28
Centrala studiestödsnämnden (C 3).....	28
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	29

Centrala museer: Myndigheter (H 1).....	29
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.....	30
Bonusränta för ungdomsbosparande (A 11).....	30
Länsstyrelserna m.m. (C 1).....	31
Utgiftsområde 19 Regional utjämning och utveckling.....	32
Ersättning för nedsättning av socialavgifter (A 4).....	32
Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	32
Väghållning och statsbidrag (A 2).....	32
Bidrag till sjöfarten (B 4).....	33
Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning (B 6).....	33
Utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar.....	34
Från EG-budgeten finansierade regionala stöd till jordbruket.....	34
Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter.....	34
Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder.....	35
Skyddsvärda skogsbiotoper m.m. – Skogsvårdsavgiftsprojekt (H 5).....	35
Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	35
Småföretagsutveckling (A 2).....	35
Konkurrensverket (C 1).....	36
Exportfrämjande verksamhet (E 2).....	36
Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget.....	37
Hemställan.....	38
Förslag till beslut om tilläggsbudget 2 för budgetåret 1999 (mom. 11 i hemställan).....	41
<i>Reservationer</i>	45
1. Presstödet (mom. 1) (m, fp).....	45
2. Samarbete och utveckling inom Östersjöregionen (mom. 2) (m, kd, fp).....	45
3. Sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999 (mom. 11) (m, fp).....	46
4. Sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget för budgetåret 1999 (mom. 11) (kd).....	47
<i>Särskilda yttranden</i>	48
1. Sjukvårdsförmåner m.m. (utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg) (m, kd, c, fp).....	48
2. Sjukpenning och rehabilitering (utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp) (m, kd, c, fp).....	48
3. Vissa kostnader med anledning av M/S Estonias förlisning (utgiftsområde 22 Kommunikationer) (m, kd, c, fp).....	48

Bilagor

1. Sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 för budgetåret 1999	49
2. Konstitutionsutskottets yttrande 1999/2000:KU3y	50
3. Justitieutskottets protokollsutdrag 1999/2000:3.6	53
4. Utrikesutskottets protokollsutdrag 1999/2000:2.4	54
5. Försvarsutskottets yttrande 1999/2000:FöU2y	55
6. Socialförsäkringsutskottets yttrande 1999/2000:SfU3y	58
7. Socialutskottets yttrande 1999/2000:SoU2y	65
8. Kulturutskottets protokollsutdrag 1999/2000:4.6	68
9. Utbildningsutskottets yttrande 1999/2000:UbU2y	69
10. Trafikutskottets protokollsutdrag 1999/2000:2.5	71
11. Näringsutskottets yttrande 1999/2000:NU1y	72
12. Arbetsmarknadsutskottets protokollsutdrag 1999/2000:5.6	81
13. Bostadsutskottets yttrande 1999/2000:BoU2y	83